

EL “LLIBRE DE LA PABORDIA MAJOR” DEL MONESTIR DE SANT JOAN DE LES ABADESSES

MIQUEL S. GROS I PUJOL

El paborde major o prepòsit era l'administrador general de les rendes del monestir, en aquest cas del de Sant Joan de les Abadeses. Partint de les rendes que tenia assignades, havia d'atendre les despeses que el manteniment de la comunitat ocasionava, especialment en les qüestions referents a la manutenció dels canonges, les anomenades porcions canòniques. Aquest càrrec, en la recapta dels rèdits que administrava, portava el paborde a haver d'entendre's directament amb els diferents batlles locals que les havien de cobrar de les persones i propietats que en depenien.

Al principi, el canonge que exercia aquest càrrec només rebia el nom de paborde o prepòsit, però des de l'any 1194⁽¹⁾, en què el monestir comprà a Pere de Navata els drets senyorials del terme de Tegurà, i la creació, l'any 1215, d'una administració especial d'aquest extens terme, a fi de distingir clarament els dos càrrecs, el primer rebé el nom de paborde major, títol que indicava la seva major antiguitat i també la seva precedència sobre tots els altres càrrecs de la comunitat, després de l'abat i del prior.⁽²⁾

En augmentar sensiblement els béns del monestir i també les despeses del manteniment de la comunitat canònica, els seus drets i obligacions, segons sembla, foren fixats per primera vegada pel bisbe abat Ponç de Monells l'any 1177 –doc. 18 de la present edició– i 124 anys després, l'any 1301, per segona vegada, amb un decret molt extens i detallat signat per l'abat Guillem de Sant Joan de Pladecorts –doc.1–. Poder tenir aquest decret abacial a mà, amb facilitat, sempre que calgués, és el que originà la creació

¹ E. JUNYENT. *El monestir de Sant Joan de les Abadeses*, Sant Joan de les Abadeses 1976, p. 63-64.

² M.S. GROS, “L'Arxiu del Monestir de Sant Joan de les Abadeses. Regestos dels documents dels anys 1115-1200”, *Analecta Sacra Tarraconensia* 74 (2001) 5-68, núm. 174, i Junyent, *El monestir...*, p. 64.

del *Llibre de la pabordia major*, que ací publiquem. El decret l'inicia, i tots els documents que el segueixen i acompanyen hi foren copiats amb l'objectiu de completar-lo i d'especificar els drets i obligacions dels càrrecs laicals de la comunitat que depenien de l'esmentat paborde major. Al final, en el foli 16, més tard, van escriure-hi l'inici d'un text referent als drets de la clerecia de la parròquia santjoanina de Sant Joan i Pau, seguit en els folis 16v-17, ja al segle XV, del text en què l'abat Isalguer de Sant Joan de les Abadeses, amb la seva lletra peculiar i inconfusible, copià un capbreu de les rendes de la pabordia de Tragurà, completat més tard, vers l'any 1500, per una extensa nota del que havia de pagar un gavatx anomenat Antoni a l'esmentada pabordia.

La importància d'aquest volum rau també en haver-nos conservat, gairebé al final, un conjunt format per quatre documents de l'esmentat bisbe abat Ponç de Monells, dels anys 1177-1184 –doc. 16-19– que són els primers intents d'estructurar administrativament la comunitat canonical santjoanina i, que a partir del citat decret de l'any 1301, permetrà als investigadors d'endinsar-se en la complexitat administrativa d'un gran monestir. Alhora, també tots aquests documents deixen intuir com funcionava internament l'administració dels altres monestirs de canonges dels bisbats catalans, i àdhuc potser de les comunitats benedictines, de les quals, per desgràcia, segons sembla, no conservem documentació d'aquesta mena.

El volum que conté tots aquests documents és en pergamí. Té 17 folis de gran format que mesuren 36 x 25 cm. Les cobertes també són en pergamí, i en la de davant, en lletra del segle XVII, porta el títol de *Pabordia major*. Es conserva a l'arxiu de l'antic monestir de Sant Joan de les Abadesses, sense signatura, col·locat en la secció de documents administratius de quan la comunitat ara presidida per abats, abans que l'any 1592, en secularitzar-la, fos convertida en una col·legiata presidida per un arxiprestat. El volum no porta data ni nom d'escriptor, i s'hi noten fàcilment diferents mans que l'anaven completant. Pels tipus de la lletra gòtica librària en què els documents estan escrits, sembla que cal datar la part més primitiva del volum en el segon quart del segle XIV, entre els anys 1325 i 1350. En els documents, en nota, intentem datar quan foren escrits en el volum.

Segueix l'índex del contingut del volum. Hi indiquem, al principi, el número seguit que el document té en el conjunt dels textos, junt amb els folis on es troba. Després donem un breu resum del contingut del document, la seva datació segura, o almenys possible, i els números marginals afegits en els documents a fi de poder citar fàcilment les nombroses clàusules que els componen.

1. ff. 1-3v	Decret de l'abat Guillem de Sant Joan de Pladecorts sobre els drets i les obligacions del Paborde Major		1301, n. 1-51
2. ff. 3v-4	"Addenda" a l'anterior decret	<i>post</i>	1301, n. 52-53
3. ff. 4-4v	Drets del cuiner, dels nuncis i de la bugadera	<i>post</i>	1301, n. 54-68
4. ff. 4v-5	Obligacions i drets del senescal	<i>post</i>	1301, n. 69-101
5. ff. 5-5v	Obligacions del cellerer durant la Quaresma	<i>post</i>	1301, n. 102-105
6. ff. 5v	Clàusula del testament de l'ebdomadari Pere Folcrà		1326, n. 106-111
7. ff. 5v-6	Drets i obligacions del refectorer	<i>post</i>	1301, n. 112-117
8. ff. 6-6v	Drets i obligacions de l'escudeller	<i>post</i>	1301, n. 118-127
9. ff. 6v	Drets del sabater	<i>post</i>	1301, n. 128-132
10. ff. 6v-7	Drets del sastre	<i>post</i>	1301, n. 133-141
11. ff. 7	Drets de la bugadera	<i>post</i>	1301, n. 142-147
12. ff. 7	Batlles que cal invitar anualment a dos àpats en el monestir	<i>post</i>	1301, n. 148
13. ff. 7	Drets del ferrer	<i>post</i>	1301, n. 149-153
14. ff. 7v-8	Drecret de l'abat Guillem de Sant Joan de Pladecorts que institueix la missa de l'alba diària		1298, n. 154-160
15. ff. 8v	Drets de l'hortolà	<i>post</i>	1301, n. 161-166
16. ff. 9	Decret del bisbe-abat Ponç de Monells sobre l'ofici de la pietaria		1177, n. 167-171
17. ff. 9-9v	Decret del bisbe-abat Ponç de Monells sobre les distribucions canonicals		1177, n. 172-178
18. ff. 9v-10	Sentència del bisbe-abat Ponç de Monells sobre les distribucions canonicals fetes pel paborde i el pietari en les festes més importants de l'any	<i>post</i>	1177, n. 179-187
19. ff. 10-10v	Decret del bisbe-abat Ponç de Monells dotant la pietaria		1184, n. 188-195
20. ff. 10v-11	"Addenda" a l'anterior decret		1230, n. 196-197

21. ff. 11-12	Acord entre l'abat Ramon de Cornellà i el preposit de Tegurà sobre la pietaria	1316-1322, n.198-208
22. ff. 12v-13	Bernat de Caselles renúncia els drets que té en la cuina del monestir	1293-1327, n.209-224
23. ff. 13v-14	Memorial dels serveis i de les despeses del paborde major	vers 1350, n.225-238
24. ff. 14v-15	Sentència arbitral del plet tingut entre l'abat Dalmau de Minyana i el batlle de Sorroca	1266, n. 239-269
25. f. 15v	"Memòria dels censos que fan en les Muntanyes"	vers 1350, n. 270
26. f. 16	Drets dels capellans i de l'hebdomadari de la parròquia de Sants Joan i Pau	vers 1400, n. 271
27. ff. 16v-17	Drets i obligacions del paborde de Tegurà. Text escrit per l'abat Miquel Isalguer	1456-1484 n. 272-304
28. f. 17	Obligacions d'Antoni lo Gavatxo envers la Pabordia de Tragura	vers 1500 n. 305-312

NORMES D'EDICIÓ

En la transcripció dels textos hem procurat de ser el màxim de fidels al text del manuscrit. Com que els documents en el volum no porten títol, els els hem afegit, posant-los en llatí, indicant, però, amb parèntesis angulars <> que són un afegito nostre. El mateix hem fet en les datacions segures i més o menys aproximades que els assignem. La numeració marginal seguida que els documents porten també és nostra i, com ja hem dit, té la finalitat de facilitar la citació de les nombroses clàusules que contenen. Quan un mot és il·legible ho hem indicat amb punts posats entre parèntesis angulars, així [...], i els signes]] serveixen per a indicar els mots afegits entre línies i als marges. Els signes { } indiquen els mots que cal suprimir. Hem prescindit de la numeració del segle XVII que els documents tenen en el volum original i la que ara porten en el seu encapçalament és nostra.

<LIBER PABORDIAE MAIORIS MONASTERII SANCTI IOHANNIS
DE ABBATISSIS>⁽³⁾

1

< 27 novembris 1301 >

< DECRETUM GUILIELMI DE SANCTO IOHANNE DE PLADECORTS,
ABBATIS SANCTI IOHANNIS DE ABBATISSIS, SUPER IURA ET OBLIGATIONES
PREPOSITI MAIORIS PREDICTI MONASTERII > /f. 1/

- 1 Hoc est translatum ab originali de verbo ad verbum fideliter sump-
tum XVII^o kalendas decembris, anno domini M^oCCC^o tercio, cuius
tenor talis est:⁽⁴⁾
- 2 Notum sit cunctis quod nos Guilelmus Dei gracia abbas monasterii
Sancti Iohannis de Abbatissis et totus conventus eiusdem, conside-
rantes, et attendentes et considerantes destruccionem et damnum
quod contingit quotidie et provenit retroactis temporibus tota terre
et dominacioni ecclesie Sancti Iohannis racione mortuaris sive
defuncionis et intestiarum et exorquiarum, quod et quas prepositus
maior consuevit recipere in *mansis*, *bordis* et *masoveriis* qui sunt de
dominio abbacie, exiendo et recipiendo ab hominibus et mulieribus
dictorum mansorum, bordarum et masoveriarum descendantibus,
etiam preter bonorum suorum mobilium immoderate et sine mira,
cum dicti homines non essent sui nec de dominio sui officii, et ex
hoc plures *mansi*, *borde* et *masoverie* sint destructi et penitus depe-
riti et reducti ad heremum in dominio dicte abbacie,
- 3 Videntes etiam et attendentes ipsum officium prepositure nimis
honoratum et gravatum racione hospitum declinancium frequenter
ad nostrum monasterium, quibus dictus prepositus habebat provi-
dere in carnibus, ovis et caseis, et piscibus, oleo et salsamento, et in

³ El volum no porta cap títol antic. Aquest és un afegitó nostre que indica el seu contingut.

⁴ No hem sabut identificar el document original ni en els fons arxivístics conservats a Sant Joan de les Abadeses ni en els que té l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

omnibus aliis, excepto pane et vino et civata, et habebat in predictis facere magnos sumptus et immoderatos, et in hac de causa multe discordie et dicenciones orirentur sepius inter ipsum abbatem et prepositum cum idem prepositus non provideret eis ad plenum ut decebat nec habebat interdum bene paratum,

- 4 Attendentes et considerantes insuper contencionem et discordiam que frequenter emanabat inter prepositum et conventum ratione porcionum carnum quas ipse prepositus tenetur dare abbati et conventui et aliis porcionariis cum certa forma et certa cantitas infra dictis non fuerit porcionibus constituta,
- 5 Volentes et considerantes in omnibus predictis et singulis adhibere remedium, reparacionem et moderamen, et penitus removere dissenciones et discordias que frequenter proveniebant ex predictis, habito communi tractatu et plena deliberacione inter nos in capitulo nostri monasterii super omnibus predictis et singulis,
- 6 Inspecta etiam utilitate non modica nostri monasterii et totius terre nostre et officii prepositure predicte, provida deliberacione, scienter et consulte:
- 7 Ordinamus et statuimus in perpetuum per nos et successores nostros quod prepositus maior nec successores sui de cetero non exigant nec recipiant dictum mortuarium sive defuncionem, nec intestias nec exorquias in mansis, bordis, masoveriis dicte abbacie, nec ab hominibus nec a mulieribus habitantibus in eisdem ibidem descendentibus vel etiam alibi, nec in bonis eorundem, nec etiam ab aliis personis quecumque sint vel undecumque proveniant dicte defunciones vel lexie defunctorum,
- 8 Item, volumus, statuimus et ordinamus in perpetuum quod dictus prepositus nec successores sui non habeant de cetero Comam sive Pasturam de Freser, nec proventus sive iura proveniencia et competencia ecclesie Sancti Iohannis predicta Coma sive Pastura, nec Comam de Vacha sive Pasturam, nec redditus sive iura provinencia ex eadem si contingerit eam recuperari per abbatem vel successores suos aliqua ratione, nec etiam dictus prepositus nec successores sui habeant de cetero aliquem districtum sive dominium, nec aliquod ius in nemoribus, aquis, molendinis, nec etiam in pasturis, nec etiam in [h]ominibus vel mulieribus abbacie predicte in processibus suis petendis, exigendis et recipiendis ab ipsis [h]ominibus, nec etiam

- habeat intratam frumenti ab]h] ominibus abbacie, sed abbas qui nunc est et successores sui in perpetuum habeant, exigant et recipiant et recipere possint libere et sine aliquo impedimento nostre nostrorumque successorum dictum mortuarium sive defunciones et lexias et legatas defunctorum undecumque proveniant, et omnes intestias et exorquias hominum et mulierum abbacie quandocumque eveniant, et habeat et recipiat dictam Comam de Fraser et dictam Comam de Vaca sive Pasturam cum omnibus proventibus et iuribus suis, et dictam intratam frumenti.
- 9 Verumptamen si homines abbacie voluerint redimere ab ipso abbate dictam intratam frumenti emendo aliquos redditus suficientes assignando ipsi abbacie, quod hoc possint facere libere et quiete sine contradiccione alicuius,
- 10 Ita quod de cetero dictus prepositus nihil recipiat in dictis comis, /f. 1v/ nec in iuribus, nec in proventibus earum comarum, sive pasturarum, nec in aliis predictis, et similiter habeat dictus abbas et successores sui omnes alias pasturas et districtum et dominium in aquis, nemoribus et molendinis, excepto pascherio Vallis de Rippis et de Perdinela]et de Aquacia] quod sit prepositi predicti, et excepto census molendinorum, qui sit prepositi similiter prout inferius declarabitur et in capitebreui faciendo inde de novo invenietur.
- 11 Et predicta omnia et singula veniant et cedant de cetero in ius et proprietatem abbacie, ita quod inde prepositus nec successores sui aliquid non exigant nec recipiant nec recipere possint nec habeant in predictis, mandantes cum hoc publico instrumento omnibus baiulis et hominibus et mulieribus tocus terre et dominacionis nostre et omnibus aliis et tenentibus nunc et in futurum dictas Comas sive Pasturas de Freser et de Coma de Vacha, quod de cetero non obediant nec respondeant in aliquo de predictis preposito maiori nec successoribus suis, set predicto abbati et successoribus suis obediant et respondeant de predictis omnibus sicut superius est contentum et ordinatum.
- 12 Verum quia dictus abbas et successores sui habebunt et recipient predicta, volumus et ordinamus et in perpetuum stabilimus ad relevacionem et ad utilitatem dicti officii prepositure quod dictus prepositus et successores sui sint relevati et immunes deinceps ab omni honore expenssarum quas faciebat et facere tenebatur in omnibus

ospitibus venientibus et declinantibus ad monasterium nostrum cuiuscumque condicionis essent in carnibus et in aliis sicut superius est dictum, et [ab] aliis expensis quas facere tenebatur in magistro celerari et nostri monasterii et in gardiis sive custodibus tempore vindemiarum et in nunciis laboracionis sicut est fieri consuetum.

- 13 Et quod abbas qui nunc est et successores sui in emendam et compensacionem omnium predictorum provideant de cetero et providere et respondere teneantur omnibus ospitibus venientibus et declinantibus ad nostrum monasterium cuiuscumque condicionis existant sicut prepositus consuevit respondere in carnibus, caseis, ovis, piscibus et in omnibus aliis in quibus dictus prepositus tenebatur eisdem providere, et etiam magistro cellerarii et nunciis laboracionis nostri monasterii, et gardis sive custodibus tempore vindemiarum, ita quod de cetero dictus prepositus nec successores sui non teneantur predictis in aliquo providere.
- 14 Volumus tamen quod ipse prepositus et successores sui faciant et facere teneantur bene et complete servicium [prepositure] dicto abbati et conventui et clericis secularibus et aliis porcionariis, nunciis et panatariis nostri monasterii, et ortolano et nuncio cellerarii, et pelipariis et baiulis et omnibus aliis personis quibus consuevit servire ipse prepositus, exceptis hospitibus et aliis superius nominatis quibus abbas tenetur respondere.
- 15 Ita quod ipse prepositus et successores sui donent et dare teneantur ipsi abbati et conventui et omnibus aliis predictis tam presentibus quam futuris cotidianas porciones carniū recensium et salsarum, ovorum et caseorum, piscium salsorum et recensium, olei et salsa-menti, et sagiminis et condimentorum, tam in diebus festivis quam in aliis, et generaliter omnium aliorum que prepositus dare debet et tenetur in monasterio existentibus et extra, sicut antiquitus est consuetum, quoquo modo, ita quod abbati dentur octo porciones de predictis omnibus singulis diebus in quibus prepositus debet servire. De leschis vero carniū salsarum et de verutis et de pietanciis recipiat dictus abbas duas porciones sicut fieri est consuetum.
- 16 Teneatur etiam dare idem prepositus et successores sui salsam et mel ad opus nectaris, et ollas et sal in coquina, et ferres et omnia alia aparamenta ipsius coquine, et motayam et erucham et cepas, et etiam teneatur dare agnos et pernas et pelles et mochas et iecora et

capita, frexuras et bronas et lanam nunciis et panatariis et traginariis et omnibus aliis sicut est consuetum, et omnia alia que eis dare consuevit, et mapas conventui in refectorio et scutellas et cijos et grals sicut est consuetum.

- 17 Et teneatur etiam dare morterol et frexuras et veruta et gallinas diebus asuetis et sicut fieri consuevit ab antiquo.
- 18 Teneatur etiam providere dictus prepositus et successores sui canonicis regularibus tempore quo facient sibi fieri diminucionem sanguinis, et canonicis absentibus quibus respondetur, /f. 2/ ut hospitibus die qua radibunt ad monasterium de duobus carnibus competent, et venerit diebus ieiuniorum in quibus dictus prepositus serviat conventui, teneatur providere eis de duobus pulmentis et de piscibus recentibus vel salsis si inveniantur ad emendum in villa.
- 19 Et generaliter faciat dictus prepositus et successores sui et facere teneantur et dare [omnia] universa et singula sive hic sint expressa sive non, que prepositus facere et dare consuevit quibuscumque personis tam in diebus festivis quam in aliis, exceptis tamen hospitibus et magistro cellerarii et monasterii nostri, et gardis tempore vindamiarum et nunciis laboracionis nostri monasterii sicut superius est dictum.
- 20 Hoc tamen volumus ponere et adhibere moderamen in dandis et contribuendis predictis porcionibus quod semper prepositus maior et successores sui donent et dare <teneantur> porciones carnum arietinarum et porcorum et peciarum carnum salsarum in diebus in quibus dari [est] consuetum ad certum pondus sive pensum, licet mediam libram carniceriam et septem uncias de mutone sive ariete pro porcione canonica unicuique qui recipiat porcionem cum tornis. Illis autem qui non recipiunt dictas tornas donet mediam libram et tres uncias et mediam. Quas carnes arietinas teneatur dictus prepositus dare semper de arietibus bonis et sufficientibus qui non habeant ultra tres annos. Teneatur etiam dare de carnibus porcinis recentibus bonis et sufficientibus in precipuis festivitatis et in festivitatis Carnprivis, Adventus et Quadragesime, et in adniversariis sive conreus unam libram carniceriam et septem uncias pro canonica porcione unicuique qui recipit porcionem cum tornis. Aliis vero qui non recipiunt porcionem cum tornis teneatur dare unam libram carniceriam. Gautes vero porcorum et squinas et pectora non donet ad pensum set donet eas porcionariis sicut est consuetum, et illis qui

non recipiunt tornas. In illis vero diebus festivis in quibus debet dare dictus prepositus porchos reretals donet et teneatur dare proportionem canonicam unicuique qui recipit porcionem cum torniis mediam libram et quatuordecim uncias. Illis vero qui non recipiunt porcionem cum tornis <donet> mediam libram et septem uncias, et gautas et squinas et pectora sicut superius est dictum.

- 21 Teneatur etiam dare dictus prepositus et successores sui de carnibus porcinis salsis bonis et sufficientibus, diebus quibus debe dare canonicas porciones, mediam libram carniceriam pro canonica porcione unicuique qui recipit portionem canonicam, et nunciis et panatariis sicut est fieri consuetum.
- 22 Diebus vero quibus tenetur dare tercios pro canonica porcione, teneatur dare quatuordecim uncias ad dictum pensum. In diebus tamen in quibus debet dare lineas, teneatur dare quindecim uncias et mediam pro canonica porcione, et nuntiis ut consuetum est.
- 23 Volumus tamen quod in illa ebdomada sive septimana que precedit Adventum Domini possit dare dictus prepositus dictas porciones canonicas ad dictum pensum de carnibus recentibus sive salpreses si voluerit, et a die Natalis Domini usque ad diem Circumcisi<oni>s Domini. In aliis vero temporibus et diebus quibus dare debet dictas canonicas porciones teneatur eas dare ad dictum pensum de carnibus siccis et exutes.
- 24 De carnibus autem vaccinis det et teneatur dare dictus prepositus et successores sui unicuique canonico et porcionario cotidiano unam libram carniceriam de carnibus bonis et sufficientibus diebus quibus debet dare carnes vaccinas.
- 25 Nuncciis vero et aliis panataris et baiulis teneatur dare carnes vaccinas, sicut consuetum est. Leschas vero carniū salsarum et agnos et gallinas et pisces recentes et ova et caseos et omnia alia et singula que prepositus consuevit dare, donet et teneatur <dare> sicut consuetum est et servatum, ita quod semper teneatur dare qualibet die in qua dabit dictas leschas unam pernam trium librarum et medie carniceriarum pro pecia de bonis carnibus siccis, salsis et exutes.
- 26 Pisces autem salsos donet et teneatur dare dictus prepositus et successores sui bonos et suficientes illis qui pisces voluerint recipere sicut ab antiquo est fieri consuetum et servatum. Illis vero qui pisces salsices salsos noluerint recipere teneatur eis dare dictus prepositus

- /f. 2v/ et successores sui pro quolibet trocio piscis salsi quatuor denarios et non ultra, et hoc sit in opzione recipiendum.
- 27 Item, statuimus et ordinamus per nos et successores nostros in perpetuum, quod de cetero homines qui faciunt pernas censuales sex porcionum]can onicarum] donent et teneantur]dare] ipso preposito et successoribus suis ipsas pernas ad penssum sive pondus quatuor librarum carniceriarum si ipsas pernas dederint et solverint de carnibus recentibus usque ad festum Circumcisionis Domini. Ultra vero dictum festum Circumcisionis teneatur dare et solvere ad penssum sive pondus trium librarum et medie carniceriarum de carnibus siccis sive exutes bonis et sufficientibus.
- 28 Illi autem qui debent dare pernas censuales quinque canonicarum porcionum donent et teneantur dare ipsi preposito et successoribus suis ipsas pernas censuales ad penssum sive pondus trium librarum et medie carniceriarum, si ipsas pernas dederint et solverint de carnibus recentibus usque ad dictum festum Circumcisionis Domini. Ultra vero dictum festum Circumcisionis Domini teneantur dare et solvere ad penssum sive ad pondus trium librarum carniceriarum de carnibus siccis sive exutes, bonis et sufficientibus.
- 29 Illi vero qui faciunt vel debent dare pernas censuales quatuor porcionum canonicarum donent et teneantur dare ipsi preposito et successoribus suis ipsas pernas censuales ad penssum sive pondus trium librarum carniceriarum si ipsas pernas dederint et solverint de carnibus recentibus, usque ad festum Circumcisionis Domini. Ultra vero dictum festum Circumcisionis Domini teneantur dare et solvere ad pensum sive pondus duarum librarum et medie carniceriarum de carnibus siccis sive exutes.
- 30 Et quia dictas pernas quinque canonicarum et quatuor canonicarum faciunt et facere debent homines de montaneis de Malano et de Vallefecunda, sit in voluntate eorum dare]et solvere] dictas pernas si voluerint ad dictum pensum sive pondus. Si vero hoc facere noluerint, teneantur eas solvere et dare ipsi preposito et successoribus suis sicut ab antiquo est fieri consuetum.
- 31 Set homines de Lasers qui faciunt pernas quinque canonicarum teneantur eas solvere et dare ipsi preposito et successoribus suis ad dictum pensum sive pondus prout dictum est de illis qui faciunt pernas quinque canonicarum.

- 32 Quas omnes pernas predictas teneantur dare et solvere dicti homines ipsi preposito et successoribus suis de carnibus competentibus et convenientibus ad faciendas dictas canonicas porciones. Ita quod non sint nimis grosse nec nimis tenues et [quod] dictus prepositus nec successores sui non possint de cetero aliquid aliud exigere nec recipere ab illis omnibus qui faciunt et dare tenentur sibi pernas predictas censuales nisi ad penssum sive pondus predictum et sicut superius dictum est et est ordinatum ad predictum vero servitium prepositure predictae faciendum et complendum per dictum prepositum.
- 33 Volumus quod idem prepositus et successores sui habeant et recipiant in perpetuum hec que secuntur, scilicet, omnes mutones censuales et porc[h]os reretals et pernas censuales et gallinas censuales et vitulorum et denarios qui dicuntur de reet et de agnis et de costats et de camaylons et de oblia et de sobraoblia et de foresteria et censsum molendinorum, et quindecim solidos de Traginals et ordeum quod dicitur de Vacca apud Sorochem, et unum faxum palearum in quibusdam mansis vallis Sancti Iohannis, et ova censualia et decimam agnorum et edulorum et decimam lane, excepta lana Castri de Lasers, et caseis et tertia parte agnorum et ovorum que sunt domini abbatis.
- 34 Item, habeat et recipiat pascherium valis de Ripis et de Perdinela, et albergam capellani de Seguriliis et den Sala de Apilia, et triginta solidos super furno nostro et tres solidos apud Ariolam pro porc[h]o, et duos solidos quos facit Iacobus de Gradu pro porcho, et decimam canabi istius vallis, excepta decima canabi ortis ville Sancti Iohannis.
- 35 Que quidem omnia et singula supradicta habeat dictus prepositus et recipiat et successoribus sui prout hec continentur et declarantur plenius in capitebreui facto noviter de predictis⁵, /f. 3/ et in illis manssis et parochiis et locis nominatis et expressis et declaratis in dicto capitebreui. In illis vero manssis, bordis et masoveriis, locis et parrochiis non nominatis in dicto capitebreui, nihil habeat [nec] et recipiat dictus prepositus.
- 36 Item, habeat et recipiat dictus prepositus omnes redditus baiulie de Perdinela sicut consuevit recipere, et insuper habeat ibi totum domi-

⁵ No hem sabut identificar aquest capbreu.

nium et ius in hominibus et feminis, et in eris et possessionibus dicte baiulie, et redempciones ipsorum hominum et mulierum, et questiam regalem et intestias et exorquias et mortuarium sive defunctorum ibi consuetas, et frumentum de intrata quando prepositus de novo creabitur, et omnes redditus, exitus et proventus, et iura quos et que abbas consuevit recipere et habere in dicta baiulia de Perdinela, excepto clerico ecclesie Sancti Petri de {Mog} Mogroin et baiulo de Perdinella et successoribus eorundem, in quibus nullum ius nec dominium habeat dictus prepositus, set sint ipsius abbatis et successorum suorum cum albergueris quas faciunt, et cum omnibus exitibus, proventibus et aventuris provenientiibus ex eisdem aliqua racione.

- 37 Item, habeat dictus prepositus et recipiat semper bladum baiulie Guilelmi de Segurillis sicut ibi prepositus iam consuevit recipere et habere.
- 38 Item, habeat manssum de Petralata cum hominibus et feminis et cum omnibus iuribus suis et questiam sive censsum denariorum baiuli de Covilplana qui sunt sexdecim solidi et octo denarii, et censsum denariorum clerici de Vidrano qui sunt sexdecim solidi et octo denarii, et censsum clerici Sancti Bartolomei de Cubiliasinorum, qui sunt sex solidi et octo denarii.
- 39 Item, habeat et recipiat dictus prepositus et successores sui de redditibus abbacie omnes redditus duarum parcium decime parrochie de Bruguera et manssum de Mata eiusdem parrochie, cum hominibus et feminis, et cum omnibus iuribus suis, et castlaniam de Pena in dicta parochia de Bruguera tantum, sicut abbas consuevit ibi recipere, excepta baiulie dicte decime quam iam capellanus de Bruguera habet ad vitam suam, et exceptis leguminibus et quibusdam aliis minutis que nos dictus abbas sibi concessimus racione dicte baiulie.
- 40 Post mortem vero ipsius capellani baiulia predicta sit ipsius abbatis et successorum suorum, et excepta baiulia castlanie predicte quam habet Berengarius Reyla ibique sit semper dicti abbatis similiter et successorum suorum.
- 41 Que omnia habeat dictus prepositus [et] successores sui in emendam et recompensationem aliquorum censuum quos prepositus recipiebat in quibusdam mansis deperitis quorumquidem sunt iam redacti ad certum censum, qui sunt in honore et de dominio ab [b]

atie, in quibus nichil recipi [a] t nec habeat dictus prepositus nec successores sui, et in emendam et recompensationem eorum que prepositus consuevit recipere in cellario, ultra illud quod modo et deinceps recipiet ibi et in emendam et recompensationem devesie sive pasture de Benino, que sit de cetero dicti abbatis et successorum suorum, cum omnibus iuribus suis, et pro decima pullorum <et> porcellorum quos abbas recipiet de cetero, pro quadraginta et sex paribus gallinarum quas abbas recipiat de cetero in baiulia de Clarano, quas sibi retinet ad opus hospitum.

- 42 Et [in] super ultra predictam assignationem, abbas sit obligatus pro predictis assignare camerario viginti quinque solidos de suis redditibus pro dicto preposito ratione compositionis facta inter ecclesiam istam et ecclesiam Vicensem.⁽⁶⁾
- 43 Item, habeat dictus prepositus et successores sui terciam partem decime parrochie de Aquacia sicut eam abbas consuevit ibi recipere, quam terciam partem habeat dictus prepositus in emendam et recompensationem centum quinque solidos, quos recipiebat prepositus in redditibus de Arza de mani abbatis, et pro quadraginta quinque solidos quos similiter recipiebat super decima de Aquacia de manu ipsius domini abbatis pro sacerdote Sancti Laurencii et pro quinquaginta solidos quos idem prepositus recipiebat in questia regali de /f. 3v/ Segurillis, sic quod de cetero non exigit dictus prepositus nec recipiat dictos centum [quinque] solidos nec dictos quadraginta quinque solidos, que omnia predicta habeat et recipiat dictus prepositus sicut in capitebrevi de predictis omnibus et singulis facto plenius continetur.
- 44 Item, habeat dictus prepositus et successores sui in cellario nostri monasterii civatam ad opus unius animalis sive equitature et duos planes ordaceos et unam tercionem vini ad opus unius troterii si cut aliis officialibus nostri monasterii est consuetum dare, et recipiat paleas ad opus dicti animalis in locis et mansis nominatis in dicto capitebrevi.

⁶ Segurament es refereix a la concòrdia signada pel bisbe Ramon d'Anglesola i Guillem, camerari de Sant Joan de les Abadesses, l'any 1294. Cf. Vic, ABEV, Mensa Episcopal, Pergamins, Vol. 4, núm. 93.

- 45 Recipiat etiam qualibet die in dicto cellario ad opus maiorisdoni (*sic*) sive servitoris qui faciat servicium prepositure predicte unam libram et mediam panis frumenti et unam iusticiam vini et nectar et nebulas in fetivitatibus, et pulmenta in quoquina sicut est fieri consuetum.
- 46 Preter hec autem omnia supra dicta nichil aliud recipiat, requirat nec habeat dictus prepositus nec successores sui nisi ut superius est dictum, ordinatum et declaratum, et prout in capitebrevi predicto plenius continetur. Et non teneat nec ponat de cetero dictus prepositus nec successores sui in cellario nostri monasterii oleum nec petras olei nec carnes aliquas nec etiam ibi aliquid exigit nec requirat nisi ut superius est expressum.
- 47 Promittentes nos dictus abbas et dictus conventus, per nos et successores nostros predicta omnia et singula in perpetuum firmiter et inviolabiliter observare et in contrarium aliquo tempore non venire palam vel oculte per nos nec per aliquam interpositam personam, iure aliquo vel ratione, iurantes per Deum et eius sancta quatuor Evangelia per nos corporaliter tacta, in omnibus et per omnia ita attendere semper, servare et complere, per nos et successores nostros sicut omnia predicta et singula superius sunt dicta et plenius ordinata, renunciantes scienter et consulte omni iuri canonico et civili per quod in contrarium venire possemus aliqua ratione.
- 48 Actum est hoc V^o kalendas decembris, anno Domini M^oCCC^o primo. Eg+o Guilelmus Dei gracia Sancti Iohannis abbas subscribo. Sig+num Arnaldi de Miniana sacriste. Sig+num Iasperti Alquerii preposti Sig+num Petri de Sancto Stephano. Sig+num Thome Folcrandi canonici. Sig+num Olivarii de Noguerio infirmarii. Sig+num Berengarii de Mirayes prepositi de Tregurano. Sig+num Fratris Petri de Capillis elemosinarii.
- 49 Testes huius rei sunt Petrus de Caselles, Iacobus de Lasers, Matheus de Castroveteri, Petrus Folcran, et Raiumundus Floris, clerici et sacerdotes monasterii Sancti Iohannis.
- 50 Sig+num Arnaldi de Torrente, scriptoris iurati et gerentis vices Petri Ianuarii de Rividario, publici Sancti Iohannis notarii, qui hoc scripsi cum literis rasis et emendatis in decima linea ubi dicitur "eisdem", et cum literis suprapositis in XLVI^a linea ubi dicitur "salsis", et clausit die et anno quo supra.

- 51 Sig+num Arnaldi de Torrente, scriptoris iurati et gerentis vices Petri Ianuarii de Rividario publici Sancti Iohannis notarii, qui hoc translatum ab originali, de verbo ad verbum fideliter sumpsit, scripsit cum literis suprapositis in XCVIII^a linea ubi dicitur “in” et in CXXVI^a linea ubi dicitur “pernas”, et in CLXXXVI^a linea ubi dicitur “aliud”, et cum literis rasis et emendatis in C^a linea ubi dicitur “salspreses”, et traslatavit die et anno in prima et in secunda linea contentis.

2

< Post 1301 >⁽⁷⁾

< ADDENDA AD IPSUM DECRETUM >

- 52 Memoria sit omnibus quod unusquisque aries seu molto censualis dividebatur et distribuebatur per decem canonicas sive prociones ultra iura coqui et aliorum nunciorum, et alia iura tam pelliū quam aliarum rerum, et ita fuit tunc temporis comprobatum et factum per dominum Guilelmum Dei gracia abbatem monasterii Sancti Iohannis cum suo conventu et probis hominibus facientibus multonibus sive arietibus censaulibus tunc temporis ante reduccionem factam de officio prepositure maioris dicti monasterii. Etiam fuit tunc temporis comprobatum quod aries censualis erat de pondere septem librarum carniceriarum et quatuordecim unciarum cum iuribus coqui.
- 53 Item, recipiunt et recipere debent nuncii dicti monasterii prout in instrumentis dictorum nunciorum lacius continentur. /f. 4/

3

< Post 1301 >⁽⁸⁾

< QUID DEBENT RECIPERE COCHUS ET NUNCII
ET LAVANERA MONASTERII >

- 54 Hec sunt que recipit cochus et debet recipere racione quoquine vel cogastrie: Primo, recipit co<c>hus unam libram panis frumenti

⁷ Aquest text és copiat per la mateixa mà que va escriure el document anterior, núm. 1.

⁸ Text escrit pel mateix copista dels documents anteriors, núms. 1 i 2.

unocoque die et mediam iusticiam vinii, et in die Pasque et die lune eiusdem festi, et die Pentecostes, et sancti Iohannis Babbiste, et dies sanctorum Iohannis et Pauli, in quo die sanctorum Iohannis et Pauli servit dominus abbas.

- 55 Item, in aniversario Berengarii Arnaldi, in quo die servit prepositus de carnibus porchi.
- 56 Item, die Sanctorum Omnium, et dedicacionis ecclesie Sancti Ihoannis, die Natalis Domini et sancti Iohannis et Pauli, et Septuagesime, in unoquoque istorum dierum predictorum recipit cochus tres porciones canonicas panis et vini et carniū et aliorum ferculorum pigmenti, et nebulorum.
- 57 Et cum festum Natalis Domini evenerit in die sabbati corium vacce vel vobis, et de coris vacharum vel bovum I petge primum vel ultimum. Et de omnibus que expendunt infra monasterium predictum ad opus nuncii mansi de Casellis qui deffert ligna ad coquinam, et de omnibus pietanciis vivorum et aniversariorum mortuorum, unam canonicam porcionem panis et vini, et carniū, aliorumque ferculorum.
- 58 Item, in omnibus porcionibus regularium vivorum tres canonicas porciones sicut infra supradictis festis.
- 59 Item, recipit prepositus maior vel maiordomus eius de porchis reetalibus decem et IX canonicas et dimidiam, et tres libras sagiminis porchi reetalis ad pondum sexdecim unciarum pro qualibet libra.
- 60 Item, recipit cochus de quolibet porco reetali et sarramanchs et morres usque ad oculos, et lacorador et duos digitos circumcirca forati a coratoris porchi et bronam cum una libra de sagimine dicti porchi, et unam camam cum pede et unam peciam epatis, et corum seu corium, et totum porquerol et caudam cum tribus nodis esquine. Valent iura coqui tres canonicas porciones spar (sic) vel iecur asts. Renes porchi reetalis debent dari decocti in coquina conventui.
- 61 Item, recipiunt nuncius cellarii et lavanera de conventu de porchis reetalibus mochas et intestina prout <in> instrumentis dictorum nunciorum lacius continetur.
- 62 Item, recipit nuncius supradictus cellarii de dictis porchis reetalibus pedes lengar prout <in> instrumentis dicti nuncii lacius continetur.
- 63 Item, sunt tres nuncii qui recipiunt de dictis porchis unam libram carniseriam de collo porchi, de unocoque porcho reetali.

- 64 Sunt hec festa que secuntur canonicas porciones porchorum retalium: In festo sancti Petri mensis iunii, et sancti Iacobi apostoli, et sancti Laurencii, beate Marie augusti, sancti Augustini, decollacio sancti Iohannis, beate Marie septembris, Sancte Crucis, sancti Matehei, sancti Michaelis, sancti Martini, Sancte Trinitatis, et sancti Andree.
- 65 Item, recipit elemosinarius de tribus porchis reetalibus in die anniversarii Berengarii Arnaldi pro unoquoque porcho III libras [de] sagimine.
- 66 Item, de dictis tribus porchis de quolibet porcho unam libram de collo porchorum. Item, tres levades de dictis porchis.
- 67 Sunt iura coqui tantum censualium bronam qui dantur in mense madii. Bronas, vicera sive parayes et melsas et unam partem epatis seu polago, et levadam et melsam et genitalia, sancres, valent cuncta iura unam canonicam / f. 4v/ porcionem et magis mochas, intestina, capud, pedes et duas partes epaitis (*sic*).
- 68 Recipiunt conenemina (?) orto <lanus?> et lavanera de conventu prout <in> instrumentis dictorum nunciorum lacius continetur.

4

< Post 1301 >⁽⁹⁾

<DE OFFICIO SENESCALCHIE MONASTERII >

- 69 Incipit de officio senescalquie, et primo quid debet facere et tenetur *ratione officii sui*, et *etiam quid accipere pro eodem*: Primo, tenetur servire conventui in prandio, tamen et debet ponere vel facere poni scutellam cuilibet canonico in refectorio comedenti, et postea debet ponere carnes cuiuscumque generis sicut cuilibet, et cum posuerit escutelles et carnes incontinenti potest sedere et comedere.
- 70 Item, tenetur scindere vel facere scindi pecias carnis salse quando dat prepositus maior, a principio menssis madii usque ad festum Nativitatis beate Marie mensis septembris.

⁹ Text escrit pel mateix escriptor que copià els documents nùms. 1-3.

- 71 Item, [tenet] scindere et dividere veruta vel facere scindi in festo Pasque que dantur per prepositum.
- 72 Item, tenetur ponere gallinas tamen quas dat prepositus de Tregurano.
- 73 Item, tenetur ponere vel facere poni omnia fercula que dantur in refectorio omnibus canonicis in prandio tamen ut superius est condictum.
- 74 Item, tenetur dividere omnia aniversaria que dantur pro pietanciis inter conventum a quibuscumque donentur, de quibus debet habere duplicem cum sua porcione.
- 75 Item, tenetur ponere vel facere poni ova et caseos qui dantur in refectorio canonicis in prandio tantum.
- 76 Item, tenetur ponere vel facere poni in Quadragesima et in Adventu pisces salsos et recentes qui dantur in refectorio pro canonica porcione canonicis tantum.
- 77 Item, tenetur facere pigmentum et nebulas in festo Pentecostes, et tenetur dare cuilibet ex canonicis mediam iusticiam <vini> et quinque nebulas et undecim clericis stabilitis qui recipiunt canonicam porcionem similiter, et capellano et obdomadario Sanctorum Iohannis et Pauli, et refectuario et co <c> ho similiter.
- 78 Item, tenetur facere ignem in festo sancti Iohannis evangeliste in refectorio in prandio.
- 79 Pro quibus omnibus supra dictis recipit et recipere debet dictus senescalcus semper continue in presencia et in absencia a domino abbate et a preposito maiori et ab aliis, tam carnum quam piscium et ovorum et caseorum et olei cum sua porcione canonica duplicem porcionem, excepto quod recipit de carnibus arietis et de carnibus porcinis in festivitibus maioribus et in conviviis et in cotidianis porcionem canonicam sine turnis.
- 80 Item, in festivitibus in quibus datur porch de reetale non recipit nisi unam tibiam cum pede.
- 81 Item, recipit in coquina unam scutellam de omnibus ferculis que parentur conventui, et non recipit a proposito de Tregurano aliquid nisi solum de gallinis in festo Pasche in quo recipit duplicem porcionem cum sua canonica porcione, nec est obligatus nisi illa die solum pro officio prepositure de Tregurano ad aliud servicium faciendum.

- 82 Item, de festivitibus seu diebus quibus datur media libra de muto-
ne cum sua porcione recipit duplicem porcionem.
- 83 Item, in omnibus carnis Carniprivii quas facit dominus abbas recipit
duplicem porcionem.
- 84 Item, recipit a dicto preposito de Tregurano in convivio Petri de
Solerio sicut in aliis conviviis.
- 85 Item, recipit a pietario in omnibus festivitibus duplicis que eve-
niunt in die sabbati unum quartonum casei et quinque ova et eodem
modo in die sabbati ante Carniprivium, /f. 5/ Adventus Domini et
similiter in die sabbati ante Septuagesimam.
- 86 Item, recipit in cellario cotidie mediam libram panis frumenti et
mediam iusticiam vini puri.
- 87 Item, quando melioratur conventus, sicut in conviviis vel aliis festi-
vitatibus, recipit duas libras et duas iusticias vini sicut unus ex cano-
nicis a quocumque meliorentur.
- 88 Item, recipit panem et vinum et nectar a quocumque detur, sicut
unus ex canonicis, et nebulas similiter.
- 89 Item, a camerario et in convivio Berengarii Arnaldi carnes vaccinas.
- 90 Item, ab infermario et ab elemosinario de omnibus que donant pro
canonica porcione sicut unus ex canonicis que omnia supradicta
senescalcus debet recipere, et est recipere assuetus de omnibus
generaliter que conventui donentur hic expressata et non expressa-
ta ratione canonice porcionis.
- 91 Item, est sciendum quod cochus recepit et debet recipere de omni-
bus arietibus qui moriantur in coquina pro servicio faciendo canoni-
cis, clericis et aliis porcionariis quando prepositus maior servit les
ventresches et viscera sive parayes.
- 92 Item, gargamelas et lavades et corades, cum una parte epatis sive
polegons.
- 93 Item, sarramachs, sancharras et genitalia.
- 94 Item, de porchis reatalibus recipit cochus totum acoratorium et gar-
gamelas et cor, sarramachs e sanchares, morres usque ad oculos
porqui, melsas et ventrescas, vicera sive parayes, cum quarta parte
de sagimine et porcherolium totum, et caudam cum tribus nodis
eschine, ita est consuetum.
- 95 Item, de gallinis et pullis omnia interiora, capita cum collis et pedi-
bus.

- 96 Item, de omnibus anseribus brachia et capita cum collis et predibus, et omnia interiora, excepto ventriculo.
- 97 Item, de agnis et edis capita et frexuras, et camerarius pelles.
- 98 Item, de omnibus pernīs que necesse sunt ad expendendum ad opus canonice porcionis et hospitum cum pernas.
- 99 Item, de omnibus baconibus qui ibidem necessarij erunt ad expendendum ad opus canonice bronas.
- 100 Item, de omnibus piscibus qui non habent]iura] qui preparentur in coquina ad opus canonicorum et ospitum, capita et collum et unam procionem canonicalem.
- 101 Item, devet recipere dominus abbas in festo Pace duos cīfos sive anaps, et in festo sancti Iohannis Bābiste, et in festo Omnium Sanctorum et Natalis Domini, et canonici unusquisque unum anap sive cīfum in predictis festivitātibus, et clerici bebeficiati et rector et ebdomedarius Sanctorum Iohannis et Pauli, omnes predicti accipiunt un predictis festivitātibus unum cīfum sive anap, excepto tamen in festo Omnium Sanctorum quod non recipiunt.

5

< Post 1301 >⁽¹⁰⁾

<OBLIGATIONES CELLERARII IN QUADRAGESIMA>

- 102 Die mercurii Cineris debet dare cellerarius fogaces, atzimas, cum melle et porros conventui, et ab hac die usque in Pascha debent habere fratres duo pulmenta.
- 103 Et por totam Quadragesimam et feriis secundis et sabbatis unum trociscum piscium salsorum, et diebus dominicis et feriis terciis et quintis medium trociscum seu in quocumque die venerit festum Purificacionis beate Marie et sancti Valentini et Anunciationis beate Marie, hoc tempus habeant fratres unum trocium piscium salsorum, et dominica Quinquagesime et Ramis Palmarum et feria V^a in Cena Domini et Sabbato Sancto similiter trosciscum integrum.

¹⁰ Text degut al mateix copista dels documents nūms. 1-4.

- 104 Et in omnibus supradictis diebus alter pulimentarium sit cicerum vel
sutrillorum, pisces salsos tribuat prepositus.
- 105 Item, est oleum de illis canonicis et portionariis qui recipiunt duas
loçes oley in hoc tempore VI oletas et dimidiam et VI loças in sum-
mam com-/f. 5v/ putatis diebus cicerum sive citrullorum que non reci-
piunt pro dicto pulmento nec mititur in pulmento.

6

< 4 decembris 1326 >⁽¹¹⁾

<CLAUSULA TESTAMENTI PETRI FOLCRANDI EBDOMADARII ECCLESIAE
SANCTORUM IOHANNIS ET PAULI>

- 106 In Christi nomine. Ego Petrus Folcrandi, ebdomadarius ecclesie
Sanctorum Iohannis et Pauli, facio et ordino meum testamentum, *et
cetera*.
- 107 Item, volo et mando quod omnes ille domus mee vendantur et de
precio quod inde habuerint solvantur DCC^{ti} solidos venerabili con-
ventui Sancti Iohannis, quos ut michi debeo cum instrumento, et si
non debeo cum instrumento volo et mando quod fiat complemen-
tum dicto conventui et dictis DCC^{ti} solidos.
- 108 De quibus tamen DCC^{ti} solidos dictus conventus teneatur emere
redditus ad opus unius aniversarii semper pro anima mea faciendi
quolibet anno.
- 109 Et quod illa die qua dictum aniversarium fiet dictus conventus tene-
atur celebrare missas et alia divina officia pro anima]mea] et fide-
lium defunctorum.
- 110 Et etiam volo quod omnes presbiteri benefficiati in dicto monasterio
et capellanus et ebdomadarius habeant de dicto aniversario.
- 111 Quod fuit actum II^o nonas december, anno Domini M^oCCC^o vicesimo
sexto, et notula istius testamenti est in Scribania Sancti Iohannis de
Abbatissis.

¹¹ Aquesta clàusula de testament és una còpia feta per la mateixa mà que va escriure els docu-
ments núms. 1-5, encara que sembla un afegitó quelcom posterior.

< Post 1301 >⁽¹²⁾

<QUID DEBET RECIPERE REFECTURARIUS>

- 112 Hec sunt que debet recipere refecturarius pro suo officio et etiam que tenetur facere conventui pro eadem: Primo, debet aportare panem et vinum de cellario, et quilibet tam canonicus quam clericus beneficiatus in monasterio tenentur sibi dare unam lischam panis, et die quo carnes recipiunt debet unusquisque unum frustum carnis ponere super lischam, et in die quo ova recipiunt debent ponere ova vel caseum super lischam, de quibus lischis refecturarius ipse debet dare scutellario septem lischas sine companaticho.
- 113 Item, debet accipere porcionem sicut nuncius recipit canonicam in octo festivitibus anni, scilicet in festo Pasche et in festo Penthecostes et in festo sancti Iohannis Bapteste et in festo sanctorum Iohannis et Pauli /f, 6/ a domino abbate, et in die aniversarii Guillelmii Arnaldi, et in festo Omnium Sanctorum et in festo Natalis Domini et sancti Iohannis evangeliste, et Carnisprivii, Septuagesima, et in die Ramis Palmarum unum frustum picis salsi.
- 114 Item, debet tres agnos accipere, unum in festo Pasche, alium in festo Penthecostes et alium in festo sancti Iohannis Bapteste, de illis qui levantur de decimis, et debet reddere pelles camerario et cocho, capita, frexuras, intestina, et alia. Quatuor quarteria debent remanere sibi tantum.
- 115 Item, unam pernam inter omnes illos quindecim dies Septuagesime usque ad Quinquagesimam, et tunc non recipiunt oleum in illis XV diebus Septuagesime usque ad dominicam Quinquagesime illi qui recipiunt pernam.
- 116 Item,]debet] accipere aliquociens aliquibus diebus iouis tantum quando quatuor mutoni moriantur in coquina et quod sunt necessarii a servicium faciendum prepositure vel pro servicio faciendo cano-

¹² Text copiat en lletra d'un format més gran que la dels sis documents anteriors, encara que sembla de la mateixa mà.

nicis et clericis et quod ibi moriant tunc recipit unam mocham, pedes et caput, et nuncius cellarii iecur vel fetge, aliter non recipiunt.

- 117 Item, debet recipere a capellano Sanctorum Iohannis et Pauli in V^e festivitibus anni, scilicet, in die Natalis Domini, Pasche, Penthecostes, sanctorum Iohannis et Pauli, Omnium Sanctorum II^{as} offerenas vel oblationes, unam frumenti et alteram ordeï, et similiter ab ebdomedario unam in quolibet predictorum festorum.

8

< Post 1301 >⁽¹³⁾

<QUID DEBET RECIPERE ET FACERE SCUTELARIUS MONASTERII>

- 118 Sequitur quid debet recipere scutelarius pro officio suo et etiam quid tenetur facere pro eodem: Primo, debet tenere scutellas et abbluere et procurare, et habere de illis que prepositus recipit in manso Albert de Vallefecunda, et ponere in mensa mapas, scilicet, in refectorio et levare, custodire et reservare, et debet portare ad levandariam, et debet iuvare, portare panem et vinum de celario.
- 119 Item, debet aportare aquam ad lavandum petram lavatorii et ad bibendum, et debet ponere funiculum circa refecturium in festo sancti Iohannis, et debet mundare refecturium et seوريدam, et in festo Ascensionis, Penthecostes et debet mundare refecturium cum necesse fuerit, et debet recipere unum sextarium ordeï pro petra lavatorii, et cotidie unum panem ordeï. Et recipit porcionem sicut unus nuncius.
- 120 Item, recipit VII liscas a refeturario et unam dels masquin sine companaticho.
- 121 Item, debet habere unam scutellam de omnibus que parentur conventui in coquina.

¹³ Text copiat, com el document anterior núm. 7 en un tipus de lletra d'un format quelcom més gran que els sis primers documents núms. 1-6.

- 122 Item, debet colligere et distribuere panistras racemorum sicut consuetum est omnibus canonicis et clericis in refectorio comedentibus, et distribuere unicuique V^e racemos a die quo levare inceperit usque ad festum Omnium Sanctorum, et debet habere scorrentum de omnibus panistris.
- 123 Item, quando aportat dictos panistros debet accipere unum panem ordeï pro quolibet.
- 124 Item, debet accipere duas libras siliginis pro duobus panis /f. 6v/ tris quos]levat] Asanar in Manso den Vernedas.
- 125 Item, debet aportare pruna tempore quo sunt maturi, et debet accipere in quolibet manso duas scutellas, unam scutellam de albis et alteram de nigris, et debet accipere unum panem ordeï pro quolibet die quando pruna aportantur.
- 126 Est sciendum cum aliquis fratrum sanguine minutus fuerit accipiat a tempore paschali diebus quibus min]u]etur usque in festo sancti Iohannis medium agnum vel edum a preposito cum pecia carnis salse quantitate duarum canonicarum, et duas porciones de morterol et unam iusticiam vini de pietancia, ultra suam canonicam porcionem de cellario. A festo sancti Iohannis usque ad kalendas augusti accipiat duas porciones arietis canonicales vel unum par gallinarum cum carnis salse supradicte et iusticiam vini, set non accipiet et morterol nec salsam ad condiendas carnes. Ad kalendas augusti et deinceps accipiat unum par gallinarum cum carnis salse tercii. Die autem minucionis redeat in conventum et illa die ante generale convivii si vult sumat aliquid pulmentorum, medicus vero qui facit diminucionem accipiat de cellario unam libram panis et unam iusticiam vini.
- 127 Set est sciendum quod sunt tres nuncii qui recipiunt et recipere debent unusquisque septem pelles in mense iulii quolibet anno de illis arietibus de quibus prepositus vel eius maiordomus servit conventui in dicto mense iulii, primo recipit et recipere debet uxolerius VII^m de melioribus iam dicti mensis, postea cochus de Casellis et Barbeguera, qui debet dictas pelles congregare et custodire et reservare secundum quod lacius continetur in instrumento suo.

< Post 1301 >⁽¹⁴⁾

<QUID DEBET RECIPERE SABATERIUS MONASTERII>

- 128 Hec sunt que debet recipere sabaterius a preposito secundum tenorem sui instrumenti: Unam canonicam carniū sine tornis omnibus diebus dominicis.
- 129 Item, in diebus festivis et in octabis eiusdem consuetis similiter unam canonicam carniū sine tornis.
- 130 Item, in Quadragesima et in Adventu Domini II scutellas pulmentorum et unam loçam oley.
- 131 Item, pices in istis diebus sicut consuetum est diebus omnibus dominicis mig troç, in Quadragesima sicut consuetum est.
- 132 Item, in omnibus refeccionibus sive correus carniū integram canonicam sicut unus canonicus.

< Post 1301 >⁽¹⁵⁾

<QUID DEBET RECIPERE SARTOR MONASTERII>

- 133 Hec sunt que debet recipere sartor a preposito secundum tenorem instrumenti antiqui sui: Unam canonicam porcionem sine tornis omnibus diebus dominicis
- 134 Item, in diebus festivis et in octabis eiusdem consuetis similiter unam cano-/f. 7/ nicam carniū sine tornis.
- 135 Item, in XI^a et in Adventu Domini II^{as} scutellas pulmentorum et duas loças oley.
- 136 Item, pisces in diebus istis sicut consuetum est diebus omnibus dominicis mig troç [et in aliis diebus] in Quadragesima.

¹⁴ Text escrit en el mateix tipus de lletra dels dos documents anteriors, nùms. 7-8.

¹⁵ Text copiat amb el mateix tipus de lletra dels tres documents anteriors, nùms. 7-9.

- 137 Item, in omnibus re]fe]ctionibus sive correus carniū canonicam integram sicut unus canonicorum.
- 138 Item, tres pesades de lana a camerario, scilicet XXI libras.
- 139]Sunt festa quibus ipse]sartor] debet accipere hec que secu<n>tur: Primo, Natalis Domini, sancti Stephani, et sancti Iohannis et sanctorum Ignoncentium.
- 140 Item, Apparicionis Domini, Ypapanti Domini, sancti Valentini et octabas clausis]totam epdomadam], et dominica LXX^a, et in die Pasche et sancti Felicis et sancti Iacobi et sanctorum Simplicii et Ambrosii, et sancte Crucis madii.
- 141 Item, a les letanies III dies. Item, a Sension, e a sen Iohan Babtiste, e a sen Pere e a santa Maria Magdalena, e a sen Iacme e a sen Pere e a sen Feliu, e a sen Lorenç, e a santa Maria de gost, e a sen Bartolmeu, e a sent Agosti e a la Degolacio de sen Johan, e a santa Maria de setembre, et a Santa Creu, e a sen Matheu, e a sen Michel, e a Simonis e Iude, e a mertror (*sic*), e a la de<d>icacio, e a Passio Ymaginis Domini, e a sen Merti, e a sent Andreu, e a Trinitat,]le per totam epdomadam], e a Carnestoltes de Avent. Item per al die de la Cendre mel, axi com I canonge.]⁽¹⁶⁾

11

< Post 1301 >⁽¹⁷⁾

<QUID DEBET RECIPERE LAVANERA CANONICORUM>

- 142 Hec sunt que debet recipere lavanera canonicorum ab abbate quolibet anno: XX^{ti} IIII^{or} sextarios ordeï.
- 143 Item,]a preposito] III pesades de lana, scilicet XX^{ti} lliures.
- 144 Item, I^a perna censal, de dominica Septuagesime usque ad dominicam Carnisprevii.
- 145]Item, recipit I^{am} loçam olei, scilicet in Adventu et in Quadragesima.]

¹⁶ Afegitó escrit en lletra de la segona meitat del segle XIV, posat en el marge inferior del foli.

¹⁷ Lletra com la dels documents anteriors, núms. 7-10.

- 146 Item, unam mocham de molto quolibet die dominico in illis diebus dominicis in quibus prepositus servit de molto.
- 147 Item, III agnos quibus debent reddere pelles camerario, et capita et frexuras et intestina et mocham coquo, et in festo sancte Marie augusti et sanctorum Petri et Felicis, et in festo Decollationis beati Iohannis, et Omnium Sanctorum, [et beati Iacobi], in quolibet predictorum unam mocham porchi, et non aliud.

12

< Post 1301 > ⁽¹⁸⁾

<BAIULI QUI RECIPIUNTUR BIS IN ANNO IN CONVIVIO MONASTERII>

- 148 Iusti sunt baiuli a preposito maiori bis quolibet anno [recipiunt] in festo sancti Iohannis Babbiste et in convivio sive correu Berengarii Arnaldi:
- Baiolus de Arcia,
Item, de Seguries,
Item, alius de Seguries,
Item, de Pinosis,
Item, Doliva,
Item, de Pugmal,
Item, de Pe<re>la,
Item, de Clara,
Item, de Ausega,
Item, de Pugol,
Item, de Sorroca,
Item, de Vezegaya,
Item, Doriola,
Item, Desteguels,
Item, de Veyners,
Item, de Perdinela,
Item, de Cuyplana,
Item, de Manso, tantummodo in die del correu de Berenguer Arnau.

¹⁸ Segueix el tipus de lletra dels documents anteriors, núms. 7-11.

< Post 1301 >⁽¹⁹⁾

<QUID DEBET RECIPERE FERRARIUS MONASTERII>

- 149]Hec sunt que debet recipere ferrarius dicti monasterii: Primo, debet recipere III agnos vivos, unum in festo Pasche, alium in festo Pentecostes, et alium in festo sancti Iohannis Bapteste, tamen quod restituat pelles camerario.
- 150 Item, debet accipere unum trocium piscis salsi in festo Ramis Palmarum.
- 151 Item, unum quartonum panis frumenti et V ova in festo Pasche, in festo sanctorum Iohannis et Pauli, et in refeccione Berengarii Arnaldi porcionem duarum carnum, nebulas, pigmentum et resolas, in festo Omnium Sanctorum unam porcionem porci tantum.
- 152 Item, mediam pernam in festo Natalis Domini, aliam mediam pernam in Carniprivio Quadragesime annuatim.
- 153 Hec omnia predicta accipias in festo Natalis Domini et Resurreccionis et sancti Iohannis Bapteste, et pigmentum et nebulas, et nichil aliud recipias. /f. 7v/

< 15 ianuarii 1298 >⁽²⁰⁾

<DECRETUM GUILIELMI DE SANCTO IOHANNE DE PLADECORTS, ABBATIS
SANCTI IOHANNIS DE ABBATISSIS, SUPER INSTITUTIONEM ET
DOTATIONEM QUOTIDIE UNIUS MISSAE IN AURORA IN ALTARE
BEATAE MARIAE VIRGINIS>

- 154 Hoc est translatum bene et fideliter sumptum a quodam instrumento publico cuius thenor talis est:

¹⁹ Afegitó en lletra de la segona meitat del segle XIV, posat en el marge inferior del foli.

²⁰ Document escrit en la lletra dels primers documents del volum, però d'un format quelcom més gran. Sembla ser de la mateixa mà.

- 155 Notum sit cunctis quod nos Guilelmus Dei gracia abbas monasterii Sancti Iohannis de Abbatissis, de consensu et voluntate conventus nostri monasterii, attendentes quod officium [ostalarie] quod consuevit dari persone laycali in nostro monasterio nullius utilitatis erat nobis et nostro monasterio cum nullum servicium fieret in nostro monasterio per illum qui tenebat dictum ofitium, ideo volentes ipsum officium penitus tollere et in melius comutare ac etiam reformare, habita deliberatione et pleno tractatu cum nostro conventu predicto, volentes et considerantes ad honorem Dei et Beate Virginis Marie divino cultu in nostro monasterio acmentare, ordinamus et stabilimus per nos et successores nostros quod de officio ostalaris sit et instituatur perpetuo in nostro monasterio pro salute anime nostre et fratrum nostrorum et omnium fidelium defunctorum unus sacerdos ydoneus qui intersit continue divinis oris diurnis et nocturnis sicut alii clerici seculares nostri monasterii et qui celebret et teneatur celebrare perpetuo in altari Beate Marie nostri monasterii in aurora cum dies aperuerit hoc modo, videlicet, quod dictus sacerdos faciat et teneat semper unam ebdomadam in qua celebret continue in aurora ut dictum est post pulsacionem cimbali seu campane ad hec deputatis que pulsentur in aurora quolibet die per longum tractum, in qua ebdomada celebret et teneatur celebrare semper per tres dies officium de Beata Maria ad honorem Beate Virginis gloriose, scilicet, in die martis et die iovis et die sabbati, in aliis vero diebus de Sancto Spiritu vel secundum quod sollempnitas dierum duxerit exigendum, et quod semper in missa dicat unam oracionem de feria pluraliter sub silencio pro omnibus fidelibus defunctis, et si forte propter aliquem casum matutine non essent finite in aurora cum dies apareret nichilominus dictus sacerdos exeat eorum et induat se ad celebrandum missam predictam ab hoc ne aliquo casu dicta missa possit cesare hora estatuta.
- 156 Aliam vero ebdomadam sequentem post predictam ebdomadam volumus et ordinamus per nos et successores nostros quod teneat et deserviat semper uxolarius qui nunc est et qui pro tempore fuerit, eo modo quo dictum est superius de sacerdote noviter instituto cum iam sit obligatus celebrare in dicto altari Beate Marie. Ita quod ipsi ambo et alii qui pro tempore fuerint post eos instituti debeant et teneantur celebrare semper quolibet die in ebdomada sua continue

et successive secundum ordinacionem superius annotatam, ita quod missa eorum numquam possit cessa]re] in nostro monasterio in aurora ut dictum est sicut missas conventuales non cessant nec possunt cessare in nostro monasterio antedicto, et quod predicta missa dicatur semper magis speciose et sollempnius quam cetera misse private que celebrantur in aliis altaribus ecclesie nostre propter gentes que forte venient mane ad ipsam missam audiendam.

- 157 Volumus etiam et ordinamus et consensu dicti conventus quod dictus sacerdos loco horta]la]rii noviter institutus in festivitibus duorum incensatorum in absentia abbatis /f. 8/ vel <in> presencia, cum abbas non fecerit festum, teneatur semper deservire priori vel alii ex canonicis qui fecerit festum pro abbate in dictis festivitibus in coro tenendo sibi librum et eundo eo ad incensandum cum sacerdos sancti Anthonii teneatur ire cum alio incensatore, et sequatur etiam ipsum in processionibus faciendis indutus cum capa serica, et cum abbas fecerit ipsum festum teneatur ipsum sequi similiter cum capellano ipsius abbatis]ad] incensandum, qui quidem sacerdos noviter institutus loco dicti hostalarii habeat et recipiat semper in nostro monasterio unam libram panis frumenti et unum quartonem et unam iusticiam vini et porcionem integram de carnibus et omnibus aliis que prepositus maior donat et consuevit dare aliis clericis secularibus nostri monasterii et porcionem integram de caseis et ovis et aliis qui pietarius donat et consuevit donare et habeat et recipiat similiter porcionem integram de omnibus aniversariis et pietanciis in nostro monasterio ordinatis et etiam stabilitis et de oleo et oleribus et aliis pulmentis sicut ceteri clerici recipiunt.

- 158 Verumtamen, quia prepositus maior non consuevit dare ostalario integram porcionem in quibusdam diebus facta et habita comunii extimatione de hoc quod magis teneretur donare sacerdoti predicto, damus et assignamus officio prepositure in perpetuum per nos et successores nostros de consensu dicti conventus in emendam et recompensacionem ipsius augmenti quod dictus prepositus dare tenetur eidem sacerdoti triginta solidos barchinonenses de terno in redditibus semper quolibet anno recipiendos et habendos in illis quinquaginta solidos quos abbas recipit censuales in furno suo ville Sancti Iohannis quos triginta solidos damus et restituimus ipsi abbati super redditibus et mansis quos nos dictus abbas emimus apud Apiliam in

parrochia Sancti Salvatoris de Biania a Raymundo de Buata sicut in instrumento venditionis inde confecto plenius continetur.

159 Qua omnia et singula prout superius sunt expresa et ordinata aprobantes et laudantes volumus et ordinamus de consensu et voluntate dicti conventus nostri per nos et successores nostros habere perpetuam firmitatem et nunquam in contrarium venire iure aliquo vel ratione per nos nec personam aliquam subrogratam.

160 Actum est XVIII kalendas februarii, anno Domini M^oCC^oXC^oVIII^o.

Ego Guilelmus abbas Dei gracia subscribo. Ego frater Bernardus de Ororolis prior dicti monasterii subscribo. Signum Berengarii de Miralis prepositus de Tregurano. Signum Raymundi de Sancto Stephano. Signum Olivarii de Nogerio canonici. Signum frstris Raymundi de Campillis. Signum Thome Folcrandi canonici. Signum Petri de Collo canonici. Testes huius rey sunt Matheus de Castroveteri, et Berengarius Folcra, et Raymundus de Floris, clerici de Sancto Iohanne. Signum Arnaldi de Torrente scriptori iurati et gerentis vices Raymundi Ianuarii de Rividiario publici Sancti Iohannis notarii qui hec scripsit et clausit die et anno quo supra. /f. 8v/

15

< Post 1301 >⁽²¹⁾

<QUID RECIPIT ORTOLANUS MONASTERII>

161 ¶Hoc est translatum de his que recipit ortolanus racione ortolanie: Primo, recipit in festivitibus Pasche, Pentecostes et sancti Iohannis Babbiste in qualibet ipsarum festivitatum unum agnum, et in omnibus diebus in quibus dantur carne salse in coquina conventus et comedendum in canonica unum trocium carneum salsarum, exceptis de peciis que dividuntur coctis, et in omnibus diebus in quibus dantur in canonica carnes porchine terciam partem unius colli de porcho et terciam partem unius libre, et in omnibus diebus in quibus dantur

²¹ Afegitó de la primera meitat del segle XV escrit en la part superior del foli.

- in canonica carnes arietum unam mocham sive tripam et iecur et caput et pedes unius arietis, et debetis accipere lescam sive melioramentum post illum porcionamentum qui tenet laconemine (*sic*).
- 162 Et in omnibus aliis festivitibus accipiatis porcionem seu prebendam canonicalem talem qualem alii familiares et portionarii dicti nostri monasterii recipiunt et consueverunt recipere temporibus retrolapsis, et in omnibus diebus in quibus dantur vel comedentur fabbe recipias unam scutellam fabbarum [excepto de pietario] et in omnibus diebus Adventus et Quadragesime recipiatis qualibet die unam loçam oley.
- 163 Item, recipiatis singulis annis novem sextarios ordeï et unum sextarium frumenti in granerio domini abbatis.
- 164 Item, recipit omnia iecora bovina omnium bovum et vacarum qui in dicto monasterio occiduntur, de quibus abbas et canonici dicti monasterii accipiunt porcionem, excepto festo Corporis Christi quo nullum iecur bovum recipient.
- 165 Item, recipit anno quolibet tres peses de lane et unam pernam carniū salsarum in Septuagesima.
- 166 Totum hoc continetur et expresantur in quodam publicum instrumentum ei factum per dominum abbatem.]f. 9/.

16

< 14 novembris 1177 >⁽²²⁾

<DECRETUM PONTII EPISCOPI DERTUSENSIS ET ABBATIS SANCTI IOHANNIS SUPER DISTRIBUTIONES CANONICALES FACTAS PER PIETARIUM MONASTERII>

- 167 <Q>uia ex providencia prelatorum et obediencia subditorum karitas Sancte Matris Ecclesie multiplicibus semper incrementis augetur,

²² Còpia del document escrita en la mateixa lletra dels primers documents del volum. Sobre aquest document, vegeu GROS, "L'Arxiu del monestir...", núm. 117.

ea propter, ego Poncius Dei dignacione Dertusensis episcopus et abbas Sancti Iohannis, volens Deo protegente necessitatibus fratrum eiusdem ecclesie Sancti Iohannis providere, constituimus et in perpetuum statuimus ut singulis secundis et quartis feriis et sabbatis, a Pasche usque mediante augusto, habeat unusquisque fratrum IIII^{or} ova, a mediante augusto usque ad kalendas november habeat unusquisque fratrum in secundis et quartis feriis et sabbatis IIII^{or} sepas. Et istis singulis predictis diebus donetur pro piperata uncia una piperis et pro condimento libram unam sagiminis.

- 168 A kalendis november usque ad LXX^m habeant predicti fratres in secundis et quartis feriis et sabbatis fabbas et libram sagiminis et caseus qui crudus dari solitus erat et coquatur cum predictis ovis vel cepis vel fabbis. In sextis autem feriis sint fratres contenti solis fabbis tantummodo cum oleo.
- 169 Ad predictum igitur servicium faciendum habeat semper pietarius totum capellanivum Sancti Petri de Mogroyn cum suo manso, et totum capellanivum Sancti Bartolomei de Laers, et totum capellanivum Sancti Iuliani de Vallefecunda, et mansum Petri de Rourebel. Quas tres ecclesias gravibus laboribus et maximis ac propriis expensis, Deo annuente, Sancto Iohanni recuperavimus atque adquisivimus.
- 170 Stabilimentum vero clericorum predictorum trium ecclesiarum et albergas atque servicia eorundem clericorum, et vinum de Laers et Vallefecunda, et vinum de manso de Rourebel retinemus nobis et successoribus nostris, scilicet abbatibus.
- 171 Quicumque ex nostris sive clericorum sive laycorum qui hoc decretum et commune stabilimentum clam sive palam venire presumpserit auctoritate Patris et Filii et Spiritus Sancti et apostolorum Petri et Pauli et nostro iudico Sancti Spiritus perpetuo anathemati tradimus quosque digne satisfaciat. Sta<tu>tum est hoc decretum sive stabilimentum XVIII kalendas december, anno M^oC^oLXX^oVII^o Dominice Incarnacionis.

< 14 nobembris 1177 > ⁽²³⁾

<DECRETUM PONTII EPISCOPI DERTUSENSIS ET ABBATIS SANCTI IOHANNIS SUPER DISTRIBUTIONES CANONICALES QUANDO ALIQUAS FESTIVITATES EVENERINT IN FERIA VI^a ET SABBATO>

- 172 <D>ecet religiosos viros honestati honestatem augere ut luceant opera eorum et glorificetur Pater qui in celis est, unde ego Poncius Dei dignacione Dertusensis episcopus et abbas Sancti Iohannis, una cum universis fratribus eiusdem ecclesie Sancti Iohannis acclamantibus atque id fieri comuniter et devote postulantibus, statuimus ut quando evenerint festivitates sancti Iohannis Babbiste et sanctorum Iohannis et Pauli feria VI^a vel sabbato, habeant fratres in refectorio ova cum caseo et fromatgadas et pisces.
- 173 Festivitates Omnium Sanctorum et Dedicacionis cum evenerint in VI^a feria habeant cepas et frumentum coctum et pisces, cum in sabbato ova et cepas cum caseo et pisces.
- 174 Festivitates sancti /f. 9v/ Stephani et beati Iohannis evangeliste quando evenerint in VI^a feria habeant caules et frumentum coctum et pisces, cum in sabbato ova cum caseo et pisces.
- 175 In VI^a feria octabarum Natalis Domini habeant caules et frumentum coctum, et sabbato ova cum caseo, et hiis duobus diebus servit pietarius.
- 176 In VI^a feria Pasche et Pente<costes> fabbas et frumentum coctum, de quibus servit celerarius, et in sabbatis earundem octabarum ova cum caseo, que dabit prepositus.
- 177 In omnibus aliis festivitibus in quibus bina signa breviter pulsantur, cum evenerint in VI^a feria habeant fratres duo pulmentaria quadragesimalia ut oportunitas temporis obtulerit, et cum sabbatova cum caseo que dabit pietarius.
- 178 Sanccitum est et comuni decreto a prelibato venerabile Poncio episcopo et abbate et ab universis fratribus hoc stabilimentum XVIII^o

²³ Text escrit en la mateixa lletra del document anterior, núm. 16. Vegeu, GROS, "L'Arxiu del monestir...", núm. 118.

kalendas decembris, anno M^oC^oLXX^oVII^o Dominice Incarnationis.
Ego Petrus sacerdos prefate die et anno iussus ab omnibus fratribus
et a predicto domino et pastore nostro scripsi.

18

< Post 1177 >⁽²⁴⁾

<SENTENTIA PONTII EPISCOPI DESTUSENSIS ET ABBAS SANCTI IOHAN-
NIS DE ABBATISSIS SUPRA DISTRIBUTIONES CANONICALES FACTAS
PER PREPOSITUM ET PIETARIUM IN PRAECIPUIS FESTIVITATIBUS
ANNI>

- 179 <Q>uoniam ea que tardius eveniunt a memoria dilabuntur sicut
sunt festivitates apostolorum Philipi et Iacobi et sanctorum Simplicii
atque Ambrosii et Invencionis Sancte Crucis que quandoque diebus
Rogacionum eveniunt oritur inde questio inter prepositum et pieta-
rium quis eorum debeat illis diebus canonicam in ovis et caseis
deservire ut autem illa contencio sopiatur et de cetero nullum scan-
dalum generetur presenti scriptura curabimus annotare.
- 180 Ita siquidem quod cum altera illarum trium festivitatum venerit feria
II^a Letaniarum, pietarius serviat de ovis et caseis secundum formam
que continetur in instrumento superius scripto quod sic incipit
“Decet religiosos viros, *et cetera*”. Set vum venerint ipse festivitates
feria III^a Leteniarum serviat prepositus secundum formam predicti
instrumenti, set in festo apostolorum non dabit nisi quinque ova
cum salsa et caseos.
- 181 Item, cum venerint in vigilia Asenssionis dabit celerarius duo pul-
menta et dabit prepositus oleum [unius] pulmento et infirmarius
alteri.
- 182 Hoc idem dicimus et vigilia apostolorum Petri et Pauli, similiter cum
festivitas ipsorum venerit in die sabbati servet prepositus de ovis et

²⁴ Vegeu nota 23.

caseis ut supra, et feria VI^a que evenerit infra octabas sancti Iohannis dabit oleum II^{bus} pulmentis nisi vigilia fuerit sancti Petri quia infirmarius dabit oleum alteri pulmento.

- 183 Item, cum festum sancti Mathei venerit diebus III^{or} Temporum, pietarius dabit cepas cum pipere et oleo, et celerarius frumentum cui dabit oleum infirmarius, vigi^{li} a vero ipsius apostoli dabit sicut in aliis vigiliis.
- 184 Item, in festivitibus apostolorum Philipi et Iacobi et crastina die nativitatis sancti Iohannis, et ^{die} sancti Pauli que celebratur ultimo die iunii, et natalis sancti Bartolomei et apostolorum Simonis et Iude cum /f. 10/ venerint feria II^a vel III^a dabit prepositus carnes arietinas cum pecia carnum salsarum et alia pecia de Tegurano.
- 185 Item, cum oportuerit celebrare festum Anunciacionis Beate Marie post Pascha dabit prepositus carnes arietinas vel galinas quod competencius sibi fuerit secundum oportunitatem temporis sicut dantur in aliis festivitibus post Natale cum carnibus salsis.
- 186 Si festum sancti Iohannis Babbiste <venerit> in die dominica feria III^a sequenti serviet prepositus de ovis et caseis.
- 187 Poncius Dei dignacione Dertusensis episcopus et abbas Sancti Iohannis S+num. Sig+num Ponci prioris. Sig+num Guilelmi de Talamanca prepositus. Sig+num Blancarii sacriste. Sig+num Berengarii camerarii. Sig+num Bernardi elemosinarii. Sig+num Arnaldi de Curzavel. Sig+num Guilelmi de Castronovo. Sig+num Arnaldi de Folges. Sig+num Raymundi de Salaris. Sig+num Petri Christiani. Sig+num Raymundi Mir. Sig+num Andree. Sig+num Petri de Sancto Saturnino. Sig+num Raymundi Guada. Sig+num Raymundi de Angles.

< 27 ianuarii 1184 >⁽²⁵⁾

<DECRETUM PONTII EPISCOPI DERTUSENSIS ET ABBATIS SANCTI IOHANNIS DE ABBATISSIS CREATIONIS ET DOTATIONIS OFFITII PIETARIAE IN DICTO MONASTERIO>

- 188 <A>nno Dominice Incarnacionis M^oC^oLXXX^o cuarto, veniens dompnus Poncius Dei dignacione Dertusensis episcopus et abbas Sancti Iohannis in pleno capitulo Sancti Iohannis et]cum] comuni consensu omnium fratrum concanicorum, talem fecit ordinacionem ut ab hodierna die et deinceps in]ecclesia] Sancti Iohannis sit unus ex canonicis fratribus regularibus qui sit pietarius et habeat capellariam Sancti Iuliani de Vallefecunda et Sancti Bartholomei de Laers et Sancti Petri de Mogroy cum suo manso atque mansum Petri de Rourebel.
- 189 Ita sicut in cartis continetur a iam dicto episcopo et conventus condam factis de quibus faciet predictus pietarius consueta servicia suis fratribus certis diebus et festis sicut in predictis instrumentis est ordinatum.
- 190 Propterea super commemoratus episcopus et abbas]Sancti] Iohannis omnisque eiusdem ecclesie conventus constituerunt ut prephatus pietarius semper donet caseum quem celerarius solebat dare in supradictis diebus et festivitibus exemptis ebdomadibus Pasche et Penthecostes sanctique Iohannis Babbiste in quibus tribus celerarius serviet fratribus et omnibus aliis de ovis vel caseo.
- 191 Et si evenerit festivitas sancti Iohannis Babbiste quod celebratur VIII^o kalendas iulii et festivitates sancti Stephani quod celebratur VII^o kalendas ianuarii, et festivitas sancti Iohannis evan<ge>liste quod celebratur VI^o kalendas ianuarii, et festivitas Omnium Sanctorum et Dedicacionis in VI^a feria vel in sabbato, serviat prepositus omnibus sicut difinitum est in predictis instrumentis ad servicium autem supradictorum faciendum damus predicto pietario omnem]caseum]

²⁵ Vegeu nota 23, i GROS, "L'Arxiu del monestir...", núm. 145.

qui exit Sancto Iohanni de omni /f. 10v/ suo honore, excepto de propriis nostris ovibus et damus ei medietatem de omnibus caseis omnium nostrarum vaccarum, set vaccas et vitulos nobis reti<ne>mus, et insuper damus ei ad predictum caseum ipsum ioanaticum qui exit novis de Sancto Salvatore et de Oliva et de Seguries ac de toto valle Sancti Iohannis et de Vallefecunda et de Vidrano et de quique migerias ordei Deloteu (*sic*) de Sorroca et ioanaticum de Aguaça et XII migerias ordei nostri de moltura, et sic sunt L migerie de ordeo et X de frumento et XXX^a de cibada.

- 192 Predictus autem pietarius quando serviet ipsis certis diebus qui continentur in supredictis instrumentis de [lovis] et caseis et cepis et fabbis, pipere vel sagimine, vel oleo, non serviet nisi clericis canonicis et laycis qui habent ibi certam prebendam pania frumenti, et familie abbatis et sutori et pellipario et sartori et ostalariorum aut nisi forte cum abbate vel cum aliquibus ex fratribus regularibus supervenientibus quibus dabit I^a die tamen de aliis vero remanentibus vel supervenientibus habeat curam celerarius et provideat eis.
- 193 Insuper prefato damus pietario omni tempore duos panes ordaceos de celerario ad suum hominem singulis vero annis cum pietarius emerit cepas rotundas. Ad faciendum predictum servicium prepositus vel celerarius faciat sibi tradi tot asinos de tregiro qui sufficiant ad omnes cepas adducendas, et ipse pietarius dabit tunc cibaria asinis et panem hominibus, annonam vero suam et ova et caseos et cetera ad hoc servicium necessaria fiat pietarius ducere sua cura et propis expensis.
- 194 Si quis vero contra hanc cartam nostre institutionis ad irrumpendum venerit, facere vel non valeat set in perpetuo firma persistat et insuper ex auctoritate Patris et Filii et Spiritus Sancti et beatorum apostolorum Petri et Pauli et nostra anathematis vinculo feriat.
- 195 Actum est hoc VI^o kalendas februarii. Poncius Dei dignacione Dertusensis episcopus et abbas Sancti Iohannis sig+num. Arnaldus pipir suscribit. Sig+num Berengari camerari. Sig+num Arnaldi sacriste. Sig+num Raymundi de Tagamanent. Sig+num Donucli. Sig+num Berengari elemosinari. Sig+num Raymundi Gadatli. Petri de Solaris sig+num. Sig+num And<r>ee. Sig+num Raymundi de Urgello. Sig+num Raymundi de Angles. Petrus sacerdos scripsit die et anno quo su+pra.

< 15 madii 1230 >⁽²⁶⁾

<ADDENDA AD IPSUM DECRETUM>

- 196 <A>dhuc autem iam dictus episcopus addit ad iam dictam pietariam ut melius possit complere supradictum servitium mansum de Ulmis ubi Berengarius Seguer habitat cum omnibus suis pertinentiis et cum omnibus que inde Sancto Iohanni exire debent, et vinum de manso de Rourebel et /f. 11/ vinum de capellania de Vallefecunda, et vinum de capellania de Laers, et X solidos in manso de Sala de Sorrocha, de quibus tres sunt de molendino et tres de chestam et duo de duobus pernis, et I^a migeria de ordeo de vacha de retet, XII denariis et sic fiunt X solidos.
- 197 Et nos Raymundus Dei gracia Sancti Iohannis abbas, assensum fratrum nostrorum omnium comutamus pietario illis XI migerias ordei quas solebat accipere de multutis quod loco illarum accipiat ea annuatim in correo nostro decimario quando mensuravimus, Actum est hoc modo idus madii, anno Domini M^oCC^oXXX^o. Ego Raymundus Dei gracia Sancti Iohannis abbas. Olivarius scripsit cum "hoc" literis supprascriptis in penultima linea, die et anno que supra.

< 1316-1322 >⁽²⁷⁾

<DECLARATIO RAYMUNDI DE CORNELLANO ABBATIS SANCTI IOHANNIS DE ABBATISSIS ET BERENGARII DE MIRALIIS PREPOSITI DE TREGURANO SUPER SERVITIUM PIETARII>

- 198 Anno Domini M^oCCC^oXX^o secundo, cum in dubium verteretur inter conventum monasterii Sancti Iohannis qualiter ordi]na]cio canonice

²⁶ Vegeu nota 23, i GROS, "L'Arxiu del monestir...", núm. 145.

²⁷ Document escrit en la mateixa lletra dels anteriors textos, núms. 16-20.

- porcionis pietarie fuerat facta olim per abbatem et conventum ipsius monasterii seu predecessores eorum ex eo quia ipsa ordinacio facta condam de predicta canonica porcione non fuerat redacta in scriptis, tandem placuit ipso conventui quod inquisita diligenter et reperta veritate super dicta ordinacione per venerabilem dominum Raymundum Dei gracia abbatem eiusdem monasterii et Berengarium de Miraliis prepositum de Tregurano quod ipsi ambo ordinarent et declararent et ad habendum memoriam de predictis in formam publicam redigi facerent qualiter pietarius servire debeat in futurum.
- 199 Unde nos dictus abbas et dictus prepositus, inquisita et reperta veritate super ordinacionem olim factam super servicio pietarie, declaramus et ordinamus cum [hoc] pu[blico] instrumento perpetuo valituro quod de cetero dictus pietarius et omnes successores eius donent et teneantur dare cuilibet de conventu et aliis porcionariis dicti monasterii quibus pietarius consuevit servire secundiis et quartis feriis et diebus sabbatinis in quibus pietarius [dicitur] consuevit servire V^e ova elixa cum salsamento consueto vel frixa si voluerint, ab octabis Pasche usque ad Letanias, et a festo Letaniarum usque ad festum Sancti Iohannis mensis iuni diebus quibus servire debet et consuevit donet et teneatur dare cuilibet de predictis XVI uncias casei recentis boni et sufficientis et V^e ova elixa cum salsamento vel frixa si voluerint, et a predicto festo sancti Iohannis usque ad festum sancti Michaelis mensis september XIII uncias de caseo mustiu et bono et suficieniti et V^e ova ut dictum est cum salsamento.
- 200 Veruntamen, si dictus pietarius /f. 11v/ habet caseos recentes de redditibus sui officii sicut decimam et quindenis de Soroca possit eos dare ad pondus predictum XVI unciarum usque ad festum sancte Marie augusti. A festo vero sancti Michaelis usque ad Septuagesimam donet ipse pietarius cuilibet de predictis [diebus] quibus servire debet et consuevit XII uncias de bono caseo sicco et sufficieniti cum V^e ovis frixis et caules cum sagimini.
- 201 In predicto autem salsamento ponat et mitat ipse pietarius et sui successores qualibet die qua dare debet et consuevit salsamentum unam unciam piperis et mediam de comino et pondus duorum denariorum minutorum de saffran et mediam libram sagiminis de bono et sufficieniti. In caulibus vero predictis ponat dictus pietarius similiter mediam libram sagiminis. In feriis autem sextis quibus servire debet

- dictus pietarius donet fabbas, scilicet, dues civadures rases cum oleo ut consuetum est antiquitus.
- 202 Et si vero in predictis sextis feriis venerint festa in quibus bina signa pulsantur ab octavis Pasche usque ad festum sancte Marie [augusti] ut festum Simplicii et Ambrosii et Invencionis Sancte Crucis, sancte Marie Macdalene et sancti Iacobi, sancti Felicis, Transffiguracionis et sancti Laurencii, donet dictus pietarius frumentum cum oleo et pulvere et caules cum oleo.
- 203 In predicto autem festo sancte Marie augusti si venerit in sexta feria, et in festivitatibus sequentibus que [e]venerint in VI^a feria in quibus bina signa pulsantur usque ad festum Omnium Sanctorum, videlicet in die festo sancte Marie et in festo sancti Augustini, et Decollacionis sancti Iohannis, Nativitatis beate Marie, Exaltacionis Sancte Crucis, sancti Mathei, <et> sancti Michaelis, dabit dictus pietarius cepas coc-tas frumentum coctum pro II obus pulmentis cum pulvere et oleo.
- 204 Veruntamen, si festum sancti Mathei evenerit in IIII^a feria vel in VI^a vel in sabbato Quatuor Temporum donat dictus pietarius cepas coc-tas cum oleo et pulvere, et celerarius frumentum cui dabit infirmarius oleum.
- 205 A festo vero Omnium Sanctorum usque ad Septuagesimam donet in omnibus festivitatibus quibus bina signa pulsantur que evenerint in VI^a feria frumentum coctum cum pulvere et oleo et caules cum oleo ut in festo sancti Martini et sancti Andree et sanctorum Innocentum et feria VI^a infra octabas Natalis Domini nisi festum sancti Sthephani vel sancti Iohannis evenerint, et die Circumsionis Domini et Aparicionis Domini, et Purificacionis beate Marie, et sancti Valentini.
- 206 Item, declaramus quod si festum sanctorum Simplicii et Ambrosii vel Invencionis Sancte Crucis evenerint in die sabbati ante festum Letiniarum donet V^e ova cum salsa cuilibet et unum cartonum de caseo resenti XVI unciarum vel unum quartorum XII unciarum de caseo veteris si voluerit.
- 207 Hanc autem declaracionem et determinacionem factam per dictum dominum abbatem et per dictum Berengarium de /f. 12/ Miraliis dictus dominus abbas (*sic*), Tomas Folcrandi pietarius et conventus eiusdem monasterii firmaverunt, laudaverunt et approbaverunt per se et omnes successores suos et promisserunt ita perpetuo observare et in contrarium non venire.

- 208 Testes Petrus de Casellis, Raymundus Floris, Arnaldus de Area, Petrus Zabaterii, Bernardus de Cantarello, Petrus de Calmo clericii.
Actum est hoc V^o nonas september, anno Domini M^oCCC^oXVI^o /f. 12v/

22

< 1293-1314/1321-1327 > ⁽²⁸⁾

< BERNARDUS DE CASSELLIS REMITTIT GUILLELMO DE SANCTO IOHANNE DE PLADECORTS, ABBATI SANCTI IOHANNIS DE ABBATISSIS, IURA COCHINAE SIVE COGASTERAE DICTI MONASTERII >

- 209 Hóc est translatum de verbo ad verbum fideliter sumptum a quodam instrumentum cuius tenor talis est:
Notum sit cunctis quod ego Bernardus de Cassellis, dominus et heres mansi de Casellis, gratis et ex certa scientia, spontanea voluntate, de assensu et voluntate Petri de Cassellis avunculi mei, et quorundam aliorum meorum amicorum, inspecta utilitate mea non modica et dicti mei mansi de Casellis, dono, deffinio et remitto vobis reverendo domino Guillelmo Dei gracia abbati Sancti Iohannis et conventui et successoribus vestris et monasterio vestro in proprium coquinam sive cogasteram meam monasterii {monasterii} supradicti, et totum quicquid iuris habeo et porciones quod ego et successores mei recipimus sive actenus recipere consuevimus ratione dicte coquine sive cogasteram in monasterio vestro quam extra monasterium, scilicet unam libram panis frumenti quolibet die et mediam iusticiam vini.
- 210 Et in die Pasche et die lune eiusdem festi, et die Pentecostes, et sancti Iohannis Babtiste, et sanctorum Iohannis et Pauli, et anniversario Berengarii Arnaldi, die Omnium Sanctorum, dedicacionis ecclesie, Decolacionis sancti Iohannis, die Natalis Domini, et sancti Iohannis apostoli, et Septuagesime, in unoquoque istorum predictorum dierum, tres porciones canonicales panis et vini et carnum aliorumque ferculorum pigmenti et nebulorum.

²⁸ Còpia escrita en lletra gòtica cursiva de mitjan segle XIV.

- 211 Et cum festo Natalis Domini evenerit in die sabati corium vacce vel bovis, et de omnibus coriis vaccarum et bovum I perge primum vel ultimum de omnibus vaccis et de omnibus que expediunt in monasterium predictum ad opus nuncii mansi de Cassellis qui deffert lingua ad coquinam. Et in omnibus pietanciis vivorum et anniversariorum mortuorum unam porcionem canonicalem panis et vini et carniū aliorumque ferculorum.
- 212 Item, in omnibus precacionibus regularium vivorum III canonicas porciones sicuti in supradictis festis. Item de omnibus porchis accipit bronam cum sagimine sibi coniuncto, et unam camam cum pede et acorador, et unam peciam epatis et corum et totum porquerol, scilicet III^{or} nudos esquine cum cauda. De vaccis et bobus accipit vaquerolum et omnes bronas vel frexures, excepto epate et collum et pedes cum tibiis et genibus.
- 213 Inferius de arietibus omnes bronas et frexuras, excepto epite et genitalia. Item de gallinis et pullis omnia interiora et capita cum collis et pedibus. Item, de omnibus avertibus (*sic*) brachia et capita com collis et pedibus et omnia interiora, excepto ventriculo. Item, de agnis edis capita et frexuras. Item de omnibus pernis que necesse sunt ad expendendum ad opus canonicis porcionis et ospitum ampernas. Item, de omnibus baconis que ibiden erunt necessarii bronas.
- 214 Item, de omnibus piscibus qui non habent gura qui preparentur in coquina ad opus canonicorum et hospiciū accipit capita et collum et unam porcionem canonicalem, set si predicta evenerint in feria V^a vel sabato, recipiat III porciones picium. Et in die Ramis Palmarum similiter.
- 215 Item, quando prepositus servit canonicam I^m de casseis et ovis, ultra predictum recipit I^m porcionem ovorum et caseorum. Item, in diebus predictis prepositus facit unam porcionem canonicalem ovorum et caseorum et unam migeriam ordeī pro paraturis casseorum. Item, de omnibus effabbis (*sic*) et caulibus et frumento cepis que aptentur in coquina per pietarium vel celerario, accipit III porciones cum oleo.
- 216 Item, in Quatragesima et in Adventum I^m canonicam porcionem et oleum. Item, de omnibus quarteriis bobum vel vaccarum qui prepa-

- rantur in coquina racione canonicorum vel ospitum accepit de quarto firmo medium uxquerolinum et camayllat. Et de primo quarto accipit mundum collum et brachium et de omnibus aliis peciis vacche vel bovis que ibi preparentur sit statim extimatur secundum quaterniorum predictorum.
- 217 Item, de omnibus peciis arietum que ibi similiter preparentur extimatur usque ad quantitatem unius arietis, et tunc accipit valorem unius frexure et brone et pelaguo et idem de omnibus peciis. Carnium porcorum usque ad unam pernam, et tunc accipit unam ampernam. Item in Quadragesima et in Adventum similiter accipit unam tantum porcionem picium salsarum.
- 218 Item, in die sancti Iohannis Baptiste accepit tres partes caserte quando datur proporcionem canonicam, et in predictas precipuis festivitibus fideliter accipit tres /f. 13/ porciones, quando dantur casserte canonicis proporcionem per V^e pesades de lana a preposito. Et VII pelles arietum. Item, recipit melses et polaguons <de> omnes arietum qui moriuntur in dicta coquina.
- 219 Item, recipit garguamelles [porchi], corda a les entramenes et bromam et sanguine sibi coniuncto et unam tibiam cum pede, et acorada et unam penam epatis, et corum et totum porquerol, scilicet quatuor nudos cu esquine cum cauda, omnium porchorum qui moriantur in dicta coquina, e parayes carniū arietum dechoctorum, sanc-carres e morres recensium, et salsarum.
- 220 Item, de omnibus vaccis melsas, els chohots valen los drets del coch de cascun porch reatal den Casselles, III canonicas valen los drets del coch de I magench, I^a canonge ho VI diners et maya XVI diners per lliures valen los drets de una vacha ho de un bou, V sous val lo quarter del anyell VI diners.
- 221 Item, recipit senescalch de porch reretal I^m camam. Item, maiordom [cum pede uno] aliam camam cum pedibus. Item, recipiunt inter nuncium cellarii et Conamina et ortola, lo qual dels porchs reretals, et deu pesar I^a lliura, deu se pertir tres per tres entre tots tres. Item, recipiunt alii nuncii quibus destinatum est mochas et alia prout in instrumentis dictorum nunciorum continetur. Item, recipit nuncius collum, aliquas mochas e langures et pedes et preposito segimen uniusquisque porchi. Debet ese [dictum sagimen] prepositi ultra

iura sporcificator (?) debent esse porchus reretal de pondere decem et novem canonicas [canonicas cum dimidia] ultra iura quoqui, maiordomus, condemina, ortolani, seneschalch et etiam horum sporcificatorum. Item, debet habere conventus epar et renes et asts dequoctis in quoquina.

222 Item, debet pessar entre l'acorador e la ventrescha e lo porquerol lo pes de III canonges canonicals, tales quales canonici recipiunt. De omne porchus reretal talis quod sagimen sit de pondere trium librarum.

223 Item, debet esse porchus rentalis quod sagimen habeat de pondere {XIII denarios} trium librarum. Item, debet esse porchus rentalis quod sagimen habeat de pondere trium librarum sexdecim unciarum pro qualibet libra, et collum oltra l'acorador 11 libras debet habere l'acorador duos digitos [...] circa ex utraque parte. Potest dare prepositus a senescalcho l^{am} tibiam vel unam gautam pro [...] canonica porcione, idem sartori et zabaterio vel es [...] de camarer.

224 Sunt D [dies] de modii nonaginta unus vel duos minus vel magis et non amplius.

Sunt D porchi reretal XIII.

Item, de mayoribus X.

Item, fan CCLXXX lliures sen peces.

Habet opus DCCC libras carnis salse minus de illa de les quis que sunt CLXXV libras.

Item, CCCI modii et amplius.

Item, entra anyels [...] de [...].

Item, porchs entra majors et [...].

Item, IIII vaches et [...].

Item, C pernas e altres magis.

Item, [...] ⁽²⁹⁾ /f. 13v/

²⁹ Nota escrita en la mateixa lletra gòtica cursiva del document anterior, de mitjan segle XIV, però posada al peu del foli 13.

< 1301-1350 > ⁽³⁰⁾

< MEMORIAL DELS SERVEIS I DE LES DESPESES DEL PABORDE MAJOR >

- 225 Primerament, a Pascha serveix lo paborde molto. Item, quarters d'anyel o cabrit axi com pus avinent li es. Item, a Pascha entre anyels e cabrits XVII.
- 226 Item, II obs dels asts deuen aver d'aquests los caps e les cordoles e frexures e los fetges als vigila<n>ts.
Item, III quarters d'anyels.
Item, VI pernes e miga de carn salade; leven los drets II sous.
Item, I^a lescha de carn salade.
- 227 Item, a mester lo paborde lo diluns de Pascha II porchs majors.
Item, un reretal.
Valen los drets [...].
Item, VII pernes; valen los drets II sous e mig.
Item, raccions III.
Item, lo die de Sencio carters de cabrit et modii (?) et miges lliures de carn salada.
- 228 Item, lo dia de Siquagessima XVIII anyels entre panaters et misar-
ges; leven los drets axi com demunt es dit.
Item, III quarters al coch.
Item, ha mester II porchs majors et I reratal; leven los drets [...]
Item, ha mester VII pernes; leven los drets [...]
- 229 Item a sent Johan I^a vacha; leven los drets V sous.
Item, III^{es} raccions.
Item, ha mester II porchs majors et II porchs reratals; leven los drets VI sous et X diners, et I porquerol XII diners.
Item, [III^{es}?] raccions.
Item, VI anyels a VII panaters ho misatge<r>s.
- 230 Item, servex lo senyor abat a sent Johan e sent Paul; ha mester una vacha; leven los drets V sous, ab los fetges.

³⁰ Document escrit en la mateixa lletra gòtica cursiva del text anterior, núm. 22.

- Item, III canonges.
Item, II porchs majors et II reretals; leven VII sous meyns II diners,
un porquerol XII diners.
Item, III^{es} canonges.
- 231 Lo dia del coreu den Berenguer Arnau ha mester lo paborde II porchs
majors.
Item, II reretals; leven lo dret VII sous et X diners.
Item, I porquerol XII diners.
Item, III racions, II sous e III diners.
- 232 Item, ha mester ha mat[...]or II porchs majors et I reretal; leve los
drets [...]
Item, racions II sous e III diners.
Item, ha mester III moltons; leven los drets XXI diners.
Item, III racions.
- 233 Lo dia de la de<d>icacio leven los drets de la vacha VII sous e III
canonges.
Item, II porchs majors, lo dret dels porchs [...]
Item, II sous e III diners III canonges. /f. 14/
- 234 A Nadal I^a vacha; leven los drets V sous.
Item, III canonges, II sous e III diners.
Item, III porchs majors e I reretal; leven los drets [...]
Item, porquerols; XII diners pro I^o quoque.
Item, III racions; II sous e III diners.
- 235 Item, lo dia de sent Johan axi com lo dia de Nadal.
- 236 Item, lo dia de Carnestoltes III porchs; leven los drets VI sous meyns
II diners.
Item, I porquerol, XII diners.
Item, III racions, II sous e III diners.
Item, III moltons; leven los drets XXII diners.
Item, racions III.
- 237 Item, al Ram III raccions de peyx fresch e una raccio de salat; leve V
sous e mig.
- 238 Memoria sia de ço que pabordre major ha mester: CCCL moltons
censals et mes.
Deu aver coch melses et bronas et polegons et la I^a perna dels fet-
ges.

Item, ha mester DCCC lliures de carn salada entre lo migx de Carnestoltes et d'abril.

Item, d'altra part en peces CLXXV lliures o quax.

Item, porchs, entre majors e reratals, mes de LX.

Item, en pareylls de galls et mes [...]

Item, anyels e cabrits e primaters LX.

Item, a mester IIII vaches.

Item, a obs fusta XX sous.

Item, entre morteros et frexures, salsa, mel, mostaylla, sagnies, sagnies, pelicer, C sous. /f. 14v/

24

< 7 aprilis 1266 > ⁽³¹⁾

< SENTENTIA ARBITRALIS SUPER PLACITUM HABITUM INTER DALMATIUM DE MINYANA, ABBATEM SANCTI IOHANNIS DE ABBATISSIS, ET BEATRICEM DE SORROCHA ET FILIUM SUUM RAYMUNDUM, BAIULES DE SORROCHA >

- 239 <P>ost multas discensiones et controversias motas et habitas inter dominum Dalmacium gracia Dei abbatem Sancti Iohannis et conventum eiusdem ex una parte, et Beatricem de Sorrocha baiulissam et Raymundum filium ipsius et Guillelma uxorem dicti Raymundi ex altera, tandem compromiserunt super omnibus questionibus et demandis quas idem abbas et conventus predicti contra predictos et suos habebant in Raymundum de Rividario et Petrum de Vineali tamquam in arbitros, compromissarios seu arbitratore vel amicales compositores, sub pena CCC^{orum} solidorum barchinonensium monete terni ad invicem stipulata, que pena daretur parti adquecenti dictis eorum a parte resistenti, promittentes sub pena predicta stare super dictis iuri laudi consilio et voluntati predictorum arbitrorum.

³¹ Document escrit en lletra gòtica cursiva de mitjan segle XIV.

- 240 Quare nos arbitri predicti vel arbitratores seu amicales compositores, visis et auditis petitionibus, responsionibus, defensionibus et allegacionibus utriusque partis, et cause meritis plenius intellectis, sub pena premissa inter partes, taliter duximus arbitrandum:
- 241 In primis, dicimus et arbitrando pronunciamus sub pena predicta, quod baiulus de Sorrocha deinceps recipiat tantum in baiulia sua in diversis questie regalis et de srefet (*sic*), et molendinorum et agnorum et diversis de conobres, si conobres redimantur in denariis, undecimam partem pro retrodecima; alia nichil recipiat in dictis conobres nec habeat nisi redimantur in denariis.
- 242 Item, dicimus arbitrando quod si questia fiat a domino abbate hominibus baiulie quod recipiat V^e solidos de C solidos, et sic secundum maius et minus. Si tamen dictam questiam levare voluerit alium nichil inde recipiat baiulus memoratus.
- 243 Item, arbitrando deffinimus quod baiulus ante dictus recipiat ab hominibus dicte baiulie duos denarios de solido de aventeris. In his enim aventeris non intelligimus deffinitiones sive mortuoria; in illis enim nichil recipiat exceptis exorquiis et intestiis, in quibus recipiat undecimam partem de iure ecclesie Sancti Iohannis.
- 244 Item, pronunciamus arbitrando quod recipiat in pernis, gallinis, arietibus et agnis, lana, naxis, ponis, alleis, caulibus, ovis, caseis, excepto questu Sancti Iohannis quem facit prepositus, similiter undecimam partem pro sua retrodecima.
- 245 Item, dicimus arbitrando quod recipiat milium, linum et canabum, totum pro saccis et soguiis.
- 246 Item, pronunciamus ac sentencialiter difinimus quod dictus baiulus recipiat duas partes decime porcellorum, pullorum et gallinarum, vitulorum, pro carnatico.
- 247 Item, arbitrando definimus quod recipiat dictus baiulus spatulis et seu bovum et vaccarum ditutarum (*sic*), sicut baiulus consuevit recipere.
- 248 Item, dicimus et arbitrando pronunciamus quod recipiat unam ovem pro empara, racione cugucie, exorquie sive intestie, si ibi fuerit alium nichil recipiat.
- 249 Item, arbitrando dicimus quod recipiat in granerio domini abbatis tres migerias ordeï pro camisia et braciis et solatico ad anticam mensuram, et tres quarterias frumenti pro comestione sui et solatico ad eandem mensuram.

- 250 Item, arbitrando pronunciamus quod recipiat dictus baiulus tres quarterias siliginis pro comestione nuncii et solatico ad eandem mensuram.
- 251 Item, recipiat unam migeriam civate inter quinque noctes ad opus bestie cum levabit, ad eandem mensuram. In toto vero alio blado granerii recipiat tamen undecimam partem pro retrodecima.
- 252 Item, dicimus arbitrando quod recipiat in blado sensuali undecimam partem pro retrodecima.
- 253 Item, arbitramus et arbitrando dicimus quod recipiat dictus baiulus in duabus condaminis suis unum sextarium bladi in quolibet de melior quod ibi fuerit. Et similiter in condaminis Serradelli et Ricardi (?) et unum sextarium frumenti in Condamina de Sala in uno anno, et in alio unum sextarium siliginis triturato prius, semper mundato priusquam dividatur ipso blado condaminarum, cuius rey causa ipse bene faciat annuatim et in perpetuum laborari et excoli ad utilitatem ecclesiae Sancti Iohannis dictas condaminas sicut fuerit necessarium, et habeat ibi ad seminandum et faciendum conobras consuetas.
- 254 Item, dicimus arbitrando quod sayo sicti baiuli recipiat, cum aportabit sensum totum, vel faciat solvi unam [...] siliginis.
- 255 Item, pronunciamus et dicimus arbitrando quod baiulus predictus sub sacramento et homagio promitat successive quod in dicta baiulia se habeat pro ecclesia Sancti Iohannis bene et fideliter, et quod fideliter levet et congreget omnia expleta, proventus et redditus, dicte baiulie ad utilitatem dicte ecclesie et ad brevius et comodius quam possit bona fide cum garda et sine garda, et tempore ydoneo et congruenti.
- 256 Item, faciant dictus baiulus et sui predicta baiulia in mansu suo in secundo anno albergam domini abbati bonam et completam, et quolibet anno unum porcum et unum sestarium frumenti et unum sextarium vini, prout ecclesia Sancti Iohannis consuevit ibi accipere, et quinque sextarios civate pro alberga.
- 257 Item, arbitrando dicimus quod faciat dictus baiulus XVI^m denarios bone monete pro molendinis.
- 258 Item, faciat ecclesie Sancti Iohannis caseatam bonam et convenientem in festo Sancti Iohannis annuatim.
- 259 Item, faciat dictus baiulus ecclesie Sancti Iohannis unum saccum in quo veniat lana annuatim, qui sit aptus ad furnum et conveniens.

- 260 Item, faciat dictus baiulus in tercio anno medietatem tocius sensus mansi de Paleneris.
- 261 Item, faciat in quarto anno censum mansi de Posteles.
- 262 Item, donet medietatem duarum condemnarum ipsius baiuli ecclesie Sancti Iohannis, quam medietatem expleti quod ibi fuerit mitat in granerio cum alio blado, quas bene excolat et fideliter et in quibus non tangat sine domini abbatis nuncio.
- 263 Item, dicimus arbitrando quod dictus baiulus custodiat et defendat nemora et pasturas bene et fideliter, et quod nichil recipiat de eisdem ab aliquibus nisi ius suum in pignoribus foresterie.
- 264 Item, arbitrando pronunciamus quod dictus baiulus de mansis deperditis nihil habeat in retrodecima de hiis que habuerit ecclesia Sancti Iohannis de eisdem.
- 265 Item, pronunciamus quod quilibet heres dicti baiuli qui fuerit baiulus institutus dicte baiulie teneatur acaptare a domino abbate Sancti Iohannis baiuliam predictam sue cessione, que quidem omnia et singula supradicta tam nos Dalmatius abbas predictus et universus conventus Sancti Iohannis quam nos Beatrix de Sorrocha et Raymundus filius meus et Guillelme uxor eius, per nos et omnes successores et heredes nostros laudamus, acceptamus et aprobamus et confirmamus prout melius et plenius conductum est superius et eciam arbitratum, nec contraveniemus vel venire possimus modo vel in posterum ullo modo disputatione vel interpretatione alicuius vel aliquorum, seu eciam intell[...].m, ymmo renunciamus scienter, prudenter et consulte nos Dalmacius abbas et conventus predicti, per nos et successores /f. 15/ nostris, restitutioni in integrum et illi iuri quo invenitur ecclesie nostre (?) minoris, et privilegio fori et consuetudinibus novis ac veteribus postscriptis et introductis, et omni auxilio et beneficio legis gotice et romane et usaticorum Barchinone et aliarum quarumlibet constitutionum, et cum omni alii iuri canonico et civili publico vel privato, et omnibus excepcionibus et occasionibus quibus contingeret nos modo vel in futurum huic contentui obviam ire posse.
- 266 Et nos Beatrix et Raymundus et Guillelma uxor eius, per nos et heredes nostros renunciamus scienter et consulte universis et singulis iuribus, legibus, consuetudinibus, constitutionibus, excepcionibus et eciam occasionibus facientibus pro vobis generaliter in hac, per te et specialiter nos femine supradicte sponsaliciis nostris, in beneficio

senatus consultus velleyani, et iuri ypotece pro dote nobis competenti, et omni alii iuri rey et persone cohentu et pro nobis facienti, scripto et non scripto sive consuetudinario, nec nos iuramus per Deum et eius sancta quatuor Evangelia quod contra predicta numquam veniamus vel veniri faciamus, consenciamus nec paciamur racione aliqua sive iure, tacite vel expresse, ymmo predicta omnia universa et singula per nos et heredes nostros promittimus bona fide atendere et complere, et in omnibus et per omnia fideliter onservare.

- 267 Actum est hoc VII^o ydus aprilis, anno Domini M^oCC^oLX^oVI^o. Dalmacius gracia Dei Sancti Iohannis abbas subscribit. Sig+num Bernardi prioris. Olivarius +num. Sig+num Bernardi de Ilerda. Oliba +. Ego Raymundus de Sancto Stephano canonicus subscribo. Sig+num Raymundi de Teleto. Sig+num Petri de Ponte. Sig+num Berengarii Alamandi. Sig+num Guillelmi de Calcereniis. Sig+num Bernardi de Armentera.
- 268 Sig+num Beatricis de Sorrocha. Sig+num Raymundi filii eiusdem. Sig+num Guillelme uxoris dicti Raymundi, qui hec laudamus et firmanus atque iuramus. Sig+num Petri de Vineali arbitri predicti qui hec laudo et confirmo. Sig+num Raymundi Sabbaterii. Sig+num Guidonis de Vineali. Sig+num Ambrosii Zabaterii. Sig+num Petri filii Guillelmi Petri. Sig+num Petri de Area testis.
- 269 Rivipulli Tarasconis clericus qui hoc scripsit mandato Raymundi Ianuarii de Rividario publici Sancti Iohannis notarii, die annoque prefSSSxis. Sig+num Raymundi Ianuarii de Rividario arbitri supradicti, et publici Sancti Iohannis notarii qui hoc firmans subscribo. /f. 15v/

25

< circa 1350 > ⁽³²⁾

MEMÒRIA DELS CENSOS QUE FAN EN LES MUNTANYES

- 270 A Curnudels: Mas den Tonagars (?): VIII diners de bona moneda per perna. Item IIII fro de calenes.

³² Nota de mitjan segle XIV, escrita en la part superior del foli.

Item, lo mas den Oliba: VI diners de bona moneda ab sos parcers per pernes. Item, IIII fro de calenes. Item I cester de civada. Item I cester de ordi.

Mas den Maçanera ab sos parcers: VIII diners per perna. Item, I per [...]. Item, II fro de calenes.

Mas den Gauceran: IIII diners per perna. Item, II fro de calenes. Item I esmina d'ordi.

Mas den Bernat de Curnudels: IIII diners. Item, II fro de calenes. Item, I esmina d'ordi.

Mas den Raymon Buel (?): XVI diners de bona moneda per II^{es} pernes.

Mas den Puyol: II^{es} esmines d'ordi. Item, II fro de calenes.

Item, Mas den Pere Poch: VIII diners de bona moneda per perna. Item, II fro de calenes. /f. 16/

26

< circa 1400 >

<QUID DEBENT ACCIPERE CLERICI ET EBDOMADARIUS ET MONACHUS
ECCLESIAE SANCTORUM IOHANNIS ET PAULI>

- 271 Hec sunt que devent accipere clerici capellani Sanctorum Iohannis et Pauli et clericus epdomadarius et monachus secundum tenorem consue-
tute antique:

Accipiunt vero in XVI^{cim} festivitibus, videlicet, ad Natale III^{bus}
diebus, et LXX^e, et tribus diebus Pasche, scilicet, vigilia et die et
feria II^a, et Pente<costes> II diebus, et vigilia Sancti Iohannis et
die, et Sanctorum Iohannis et Pa<uli>, et die Berengarii Arnaldi, et
Omnium Sanctorum, et non amplius, [...] ⁽³³⁾ /f. 16v/

³³ Aquest text és escrit en lletra gòtica librària de vers l'any 1400, i resta trencat.

1456-1484 ^[34]

DE OFICIO PREPOSITURE DE TRAGURANO

- 272 Quid recipiat et habere debeat et atque teneatur facere sequitur: Prepositus de Tragurano habet et possidet terminum de Tragurano terminatum prout in instrumentis continetur per liberum et franchum alodium, cum hominibus et feminis et aliis servitutibus. E per raho de questions que en temps passat hi son estades, mogudes e fetes contra lo terma de Tragura que per lo senyor de Castllar et que per los seus homens, aixi de Castllar com de lunetes, de Vilalonga e des Cros, e per les vagues de Comprodon, donant los provehidos de greuges donats e assignats per lo senyor rey Alfonso, ans que seu passas en na Polls (*sic*), la darrera volta que puyts no ych fo per pravahir als dits greuges en lo proces ques feu devant los dits provahidos per lo monestir de Sant Johan, a qui troberan clarament provat lo dit terme per bons e legitims testimonis concordants se ab la carta de la venda quel senyor de Navata ne feu a mossen Pere des Soler, abbat del dit monastir e al convent de Sant Johan. E de quest proces]original ... a la dita...] ha tresllat en la abbadia ab los altres encartaments.
- 273 Item ha, a la parroquia de Santa Maria de Bolos, lo mas de la Maso e lo mas Ribot e de P [...], amb cert cens e tasques.
- 274 Item, a la parroquia de Sant Pau de Seguries lo mas Julia de Cortades ab cert sens so es e tasqua, e mige massura.
- 275 Item, en la parroquia de Sant Salvador, sobre lo mas]sobre lo mas de Cortapans (?) II gallines] Marigosta pren I gallina, e lo mas dun alou de Sant Marti de Tornarice li fa I^a gallina, e en Coromina des Clot per lo camp e moli que compra den Vila de Tornarice li fa I parell de gallines, e I^a quen fa per I tros del camp que te devant la Conamina.
- 276]Item, en Saguer des Clot li fa II gallines, e moltes mes altres gallines hi solia pendra, aixi com se contenen en I libret de pergami ques

³⁴ Nota escrita personalment per l'abat Isalguer de Sant Joan de les Abadeses.

- appellen "Gallines de Bosch major" treu de la alba (?) e fon ne fet cambi ab lo pabordra.]
- 277 Item, en la parroquia de Santa Lucia de Puigmal en Cambra te l mas appellat mas Ferrer que es de la pabordia en que pren mig deuma e tasque e la gallina obtima e VI de [...];
- 278 Item, en lo loch de Bellver en Cerdanya ha II^{os} masos a Cardills, homes propis solius del dit pabordre abscrips [...] així com son ja en capbreu. Temps avant hi a moltes vinyes que tenen per la pabordia e a ni que fan certs censos de [...] e de blats qui donen l cep (*sic*), ja u han tot capbreuat.
- 279 Item, pren sobre en Foces de les Thenes, al terme de Ripoll, la mige-ra de forment antiga, qui son XII punyeres.
- 280 Item, en lo terme de Sant Johan, en Planaç, lo pages es home propi solius e fa cert sens, e [tot anys] de rahims e de blats de algunes terres que te, e de la vinya sots lo camí de Ridaura quart de rahims.
- 281 Item, fa lo seu mas Planas e lo mas Queros, a la festa de Sant Johan de juny XVII sous. Item, fa a Nadal XX sous VII diners. Item, fa a la festa de Pasqua V gallines. Item, fa a la festa de Sant Miquell de satembre civada de cens XX punyeres, masura corrible.
- 282 Item, lo mas Caramelles, per lo mas de Çavinya, lo die dels morts, II porch retall que son [...] lliures e [...] diners, e al aportar a la pabordia.
- 283 Item, fa en [...] VI canadelles de vi pren del primer rag de la tyna, e al aportar a la pabordia.
- 284 Item, fa [...], a Sant Miquell, un sexter de forment corrent. Item, fa al dit temps [...] los altres rasos, e als aportar a la pabordia.
- 285 [Item, fa...] la casa que fou Bastranes, VII jornals [...] de pa e de vi.
- 286 [Item, fa...] sagi (?) carnicer, so es per la dita pabordia.
- 287 [Item, fa...] de pa e de vi [...] camp que es de ius [...] un parell de gallines.
- 288 [Item, fa...] del Coll de Çalaç, que te per la dita pabordia. /f.17/
- 289 Anthoni Gironella, per dues peces de terra que te a Costa Ravella, de que fa un parell de polls a Santa Maria de Agost, e donan deuma de tots esplets que [...] e de rayms, e un parell de gallines.
- 290 Anthoni Quintana fa per I^a vinya de Costa Ravella II sous [...] esplets e de rayms.

- 291 Bernat Canal fa per la terra que te a Costa Ravella [...]tora, de la qual dona deuma de tots splets que a [...].
- 292 Item, Casell (?) ospitaler, per la vinya que tenia a Costa Ravella fa el [...] II punyeres de forment, e dona deuma, tots esplets qui apres [...].
- 293 Item, en Saguer, per lo mas den Coll, per l cortal, fa l parell de gallines e VI diners.
- 294 Item, en Dalmau Torro, per la mitat de la vinya que compra del Mas als Caschalls, fa II sous e IIII gallines.
- 295 Item, en Anthoni Mas, per la altra meytat de la dita vinya, fa IIII gallines a III sous.
- 296 Item, en Torro, per tres fexes que te per la dita pabordia demont lo pont de Graues (?), de les quals dona deuma e primicya, e miga mesura de tots esplets, e deuma e primicya de [...] al benifet den Brica (?) VII.
- 297 Item, en Jachme Planaç te la vinya damont les Canals per la dita pabordia, de que dona deuma de tots esplets e de rayms, e fa a Sant Miguell V sous a la dita pabordia.
- 298 Item, en Nagons fa a Sant Miguell de satembre per algunes terres que foren de pertinencies del mas Cabrit VII sous X diners.
- 299 Item, en Johan Palomes fa a Sant Miguell de satembre, per la vinya que fou de pertinencies del mas Arquimbau II sous VI <diners>.
- 300 Item, Nanthoni Gonter (?), per la vinya de [...]eta, que te per la dita pabordia, de que dona tascha de tots splets e fa Sant Miguell de satembre XVI diners.
- 301 Item, l'esgleya de Santa Margarida de Cabages fa a Santa Maria de gost X sous.
- 302 Item, fa en Coll de Font Labrera a Santa Maria de gost XVIII diners.
- 303 Item, en Saguer, per la vinya que te a la Coma de les Romagueres fa a Sant Miguell [...].
- 304 Les rendes e drets que son a Tragura ja es tot en lo capbreu.

<circa 1500> ⁽³⁵⁾

<OBLIGACIONS D'ANTHONI LO GAVATXO ENVERS LA PABORDIA DE
TRAGURÀ>

- 305 Anthoni lo Gavatxo fa per lo seu mas dellma e promicya (?) de tots esplets que leva lo mesada, de la que dona a la pabordia de Tragura:
- 306 Primo lo dia de Pascha dona a quiscun una gallina. Item, una llesqua de cansalada. Item, una scudella sa[...].
- 307 Apres de que per tot abril en qualsevulla temps que fos Pascha, dona[va] lo diumenge [...], diejous, ut supra.
- 308 Item, lo dia dels apostols de maix, dona[va] una pessa de carn saladada, que son [...].
- 309 [...] lo diumenge de Quincogesima donava dos cabrits, y lo dia de Corpus altres dos cabrits de exida de [...].
- 310 [...]s, a la dominiqua de Trinitat inclusive donava a tots altres deputats quell [...] carn saladada de III lliures.
- 311 A dotze de setembre a lo conrou (*sic*) de Mossen Pere de Soler donava [...] de pa y una iusta (*sic*) y miya de vi, e mija lliura de molto, e [...], e carn en ast y labat lo restant.
- 312 Del dia dels Ignocents fins a la Septuagesima (?) [...], tots los dies deputats a ell axi com donava apres de Pasqua, y oltra axo mija lliura de molto [...] scrit avia de donar dit paborde a dit convent, y ara non dona sino vint sous per reco [...] asso, les quals vint sous se guanyen del dia dels Innocents fins a la Septuagessima la mitat [...] e l'altra mitat se guanya de Pascha fins lo die de Sincogessima.

³⁵ Nota escrita ja en lletra humanística de vers l'any 1500.